

Antti Väisänen

Erityislapset huomioiva päiväkotit Tampereen Kissanmaalle

Metropolia Ammattikorkeakoulu

Rakennusarkkitehti (AMK)

Rakennusarkkitehtuuri

Opinnäytetyö

25.4.2018

Tekijä Otsikko	Antti Väisänen Erityislapset huomioiva päiväkotit Tampereen Kissanmaalle
Sivumäärä Aika	49 sivua + 3 liitettä 25.4.2018
Tutkinto	Rakennusarkkitehti (AMK)
Tutkinto-ohjelma	Rakennusarkkitehtuuri
Ammatillinen pääaine	Rakennussuunnittelu
Ohjaajat	Lehtori Kaisa Hyyti Lehtori Timo Vatanen
<p>Tampereen Kissanmaalla sijaitsevassa Hippoksen päiväkodissa toimii erityislasten integroituja päivähoitoryhmiä. Vanhan kosteusvaurioista kärsineen ja toimimattomaksi todetun päiväkotirakennuksen tilalle suunnitellaan uusi toimintaa tukeva päiväkotirakennus.</p> <p>Tässä opinnäytetyössä on perehdytty erityispäivähoidon historiaan ja tutkittu erityispäivähoidon asettamia tarpeita rakennussuunnittelulle. Tutkimuksen ja analyysin pohjalta on suunniteltu luonnostasoinen päiväkotirakennus, minkä lähtöaineistona on käytetty Hippoksen päiväkodin uudisrakennuksen tarveselvitystä ja voimassaolevaa asemakaavaa. Suunnittelutyön pohjaksi on analysoitu päiväkotirakennuksen lähiympäristöä ja lähdemateriaaleina on käytetty erilaisia suunnitteluohjeita ja alan kirjallisuutta. Opinnäytetyön rakennussuunnitelma on varjosuunnitelma todelliselle hankkeelle.</p> <p>Päiväkotirakennukset suunnitellaan rakennusmääräysten ja varhaiskasvatuslain mukaisesti kaikille sopiviksi toimintaympäristöiksi. Jotta päivähoito olisi päiväkodissa tasa-arvoista, on rakennus suunniteltava erityistarpeet huomioiden. Erityispäivähoidon järjestäminen asettaa tarpeen erilaisiin toimintaa tukeviin tiloihin kuten kuntoutus- ja terapiatilat. Ympäristön fyysiset ominaisuudet voivat myös tukea tai rajoittaa erityispäivähoidon toimintaa, joten lasten erilaisten tarpeet tulee huomioida pitkälti jo hankkeen alkuvaiheessa ja rakennussuunnittelussa. Rakennussuunnittelulla voidaan vaikuttaa liikkumisesteisiin, tilojen akustiikkaan ja valaistusseikkoihin ja apuvälineiden käytön ja säilytyksen vaatimiin tiloihin.</p> <p>Suunniteltu päiväkotirakennus on yksikerroksinen ja puurakenteinen. Rakennuksen taittuva kattomuoto ja sisätilojen valoisuutta lisäävät kattolyhdyt ovat saaneet inspiraation Kissanmaan nimen historiasta: ilveksestä. Sisätilat muodostavat tiiviin kokonaisuuden helposti hahmotettavista tiloista, joita voidaan liittää toisiinsa tai rajata halutun toiminnon mukaisesti. Puu on rakennuksen teemamateriaali kantavien rakenteiden lisäksi. Puiset julkisivut liittävät rakennuksen ympäröiviin puuverhoiltuihin taloihin ja sisätiloissa puun akustoivat ominaisuudet ja terveyshyödyt luovat miellyttävän päiväkotiympäristön.</p>	
Avainsanat	päiväkotit, arkkitehtuuri, erityispäivähoito, Kissanmaa

Author Title	Antti Väisänen Day-care Center Catering for Children with Special Needs in Kissanmaa, Tampere
Number of Pages Date	49 pages + 3 appendices 25 April 2018
Degree	Bachelor of Construction Architecture
Degree Programme	Construction Architecture
Professional Major	Construction design
Instructors	Kaisa Hyyti, Senior Lecturer Timo Vatanen, Senior Lecturer
<p>The Hippos Day-care Center is located in Kissanmaa, Tampere and has integrated groups of children with special needs. The building is in a need of an extensive renovation and the structures do not enable spatial changes, so the old building will be demolished, and a new day-care center will be planned.</p> <p>This thesis includes a study on the history of special day-care centers and what needs special day-care set for building design. The design of a new day-care center is based on the research and analysis. The town plan of the area, the account of new construction and analysis of the surrounding area formed the base material for the design. The source material also includes different design guidelines and relevant literature. The design is a fringe of the real on-going project.</p> <p>Day-care centers are designed as suitable environments for everyone as per the building codes and the law of early childhood education. For the day-care to be equal in day-care centers, the building should be designed taking special needs into account. The organization of special day-care sets the need for facilities that support different activities, such as rehabilitation and different therapies. Physical features of the environment can also support or limit the activities of day-care, so the different needs of children should be taken into account in the early stages of the project and in the design of the building. Building design can be used to limit obstacles to movement, to influence space echo and lighting conditions, and the space required for the use and storage of aids and instruments.</p> <p>The designed day-care building is one-storied and timber-framed. The folding roof form and the skylight shape are inspired by the history of Kissanmaa's name: the lynx. The interior spaces form a tight unit of easy-to-perceive spaces that can be interconnected or bounded according to the desired function. Timber is the building's theme material in structures, surfaces and facades. Wooden facades link the building to the surrounding wood-covered houses and in indoors the timber's acoustic attributes and health benefits create a pleasant day-care environment.</p>	
Keywords	day-care center, architecture, special day-care, Kissanmaa

Sisällys

Lyhenteet

1	Johdanto	1
1.1	Tausta	1
1.2	Tavoite	1
1.3	Sisältö	2
1.4	Tutkimuksen suoritus ja rajaukset	2
2	Eriyinen tuki päivähoitossa	3
2.1	Eriyslapsi käsitteenä	3
2.2	Eriyslasterien päivähoiton historiaa	4
2.2.1	Segregaatio – integraatio – inklusio erityislasterien päivähoitossa	4
2.2.2	Eriyinen tuki eri aikoina	4
2.3	Eriyisen tuen luomat tarpeet rakennussuunnittelussa	5
2.3.1	Aistihuone	6
3	Suunnittelun lähtökohdat	7
3.1	Kissanmaan alue	7
3.1.1	Päiväkotikiinteistön lähialue	10
3.2	Kehittyvä Kissanmaa ja Hipposkylä	14
3.2.1	Tarve päiväkodille Kissanmaan palveluverkossa	15
3.3	Tontti	16
3.4	Uudisrakennuksen tarveselvityksen määrittämät tavoitteet	18
3.4.1	Tarveselvityksen tilaohjelma	19
4	Suunnitteluprosessi	21
4.1	Asemakaavan vaikutus suunnitteluun	21
4.2	Rakennusmääräysten vaikutus suunnitteluun	23
4.3	Referenssikohteet	23
4.4	Arkkitehtoninen idea ja rakennuksen muoto	26
5	Suunnitelman esittely	27
5.1	Liittyminen ympäristöön	27

5.2	Toimintojen ja tilojen sijoittuminen toisiinsa	30
5.3	Liikenne	31
5.4	Tilat	32
5.4.1	Ryhmien tilat	32
5.4.2	Yhteistilat	36
5.5	Piha	40
5.6	Julkisivut ja materiaalit	43
5.7	Rakenteet	44
5.8	Pienoismalli	45
6	Yhteenveto ja pohdinta	46
	Lähteet	47
	Liitteet	
	Liite 1. Opinnäytetyön tehtävänanto	
	Liite 2. Suunnitelman esittelyplanssien pienennökset	
	Liite 3. Mainos opinnäytetyöseminaariin	

Lyhenteet

IVKH	Ilmanvaihtokonehuone. Rakennuksen tekninen tila, jossa sijaitsee rakennuksen ilmanvaihtoon liittyvä laitteisto.
hy-m ²	Hyötyala. Rakennuksen huonealojen summa, johon eivät kuulu rakennuksen seinät, liikennetilat eivätkä tekniset tilat.
br- m ²	Bruttoala. Koko rakennukset laajuutta kuvaava pinta-ala.

1 Johdanto

1.1 Tausta

Hippoksen päiväkotij sijaitsee Tampereen Kissanmaalla noin neljän kilometrin päässä Tampereen keskustorista itään. Päiväkodin osoite on Kissanmaankatu 21 ja se sijaitsee kiinteistöllä 837-133-0863-0016. Päiväkodin on suunnitellut Reijo Lairto, ja rakennukselle on haettu rakennuslupa 1984 (Hinnerichsen 2007, s.50).

Päiväkotirakennusta on korjattu useasti kosteus- ja sisäilmaongelmien takia. Päiväkotirakennuksen tilat eivät täytä nykyisen toiminnan vaatimuksia eikä rakennerunko mahdollista toiminnalle tarpeellisia tilamuutoksia. Kattavan perusparannuksen sijaan päiväkotirakennus on päätetty purkaa ja tilalle suunnitellaan uusi päiväkotirakennus. (Tampereen kaupunki 2017, s. 3)

Päiväkodissa toimii tällä hetkellä kuusi ryhmää, joista neljä ovat integroituja pienryhmiä, yksi alle 3-vuotiaiden ryhmä ja yksi sisarusryhmä. Yhteensä hoitopaikkoja on 88. Uusi päiväkotirakennus suunnitellaan 120 lapselle palvelemaan paremmin päiväkodin toimintaa ja tukemaan erityispäivähoidon tarpeita. (Tampereen kaupunki 2017, s. 3)

1.2 Tavoite

Opinnäytetyön tavoitteena on suunnitella asemakaavan, nykylainsäädännön ja ohjeistusten mukainen arkkitehtonisesti korkeatasoinen päiväkotirakennus, joka mahdollistaa ja tukee päivähoidon integroitujen päivähoitoryhmien toimintaa. Rakennuksen tulee mahdollistaa varhaiskasvatuslain mukainen toiminta terveellisessä ja turvallisessa ympäristössä (Tampereen kaupunki 2017, s. 12).

Päiväkotirakennus vahvistaa asuinalueen identiteettiä. Päiväkodin suunnittelussa huomioidaan myös päivähoidon ulkopuolinen ilta- ja viikonloppukäyttö. Päiväkotirakennus ja piha luovat yhtenäisen ja eri käyttäjät huomioivan toimivan kokonaisuuden. (Liite 1, tehtävänanto)

Asemakaavan mukaan rakennus on yksikerroksinen. Perusratkaisun tulee olla tiivis ja mahdollistaa lyhyet yhteydet rakennuksen sisällä. Yhteiset tilat sijaitsevat rakennuksen keskellä ja niihin on suora yhteys ryhmätiloista. (Tampereen kaupunki 2017, s. 10)

1.3 Sisältö

Opinnäytetyö sisältää suunnittelua tukevan tutkimuksen, luonnostasoiset päiväkodin rakennussuunnitelmat, esittelyplanssit ja pienoismallin. Dokumenttien tarkemmasta sisällystä kerrotaan tarkemmin opinnäytetyötä varten luodussa tehtävänannossa, Liite 1.

1.4 Tutkimuksen suoritus ja rajaukset

Suunnittelu- ja tutkimustyön pohjaksi on valittu Hippoksen päiväkodin uudisrakennuksen tarveselvityksen (Tampereen kaupunki 2017) ja kiinteistöön liittyvän asemakaavan. Suunnitelmassa noudatetaan voimassaolevaa lainsäädäntöä, rakennusmääräyskokoelmaa, Tampereen Kaupungin päiväkotien suunnitteluohjetta (Tilakeskus 2016) ja rakennusteollisuuden ohjeistuksia.

Kirjallinen tutkimus muodostuu kahdesta osasta, joista ensimmäisessä olen perehtynyt erityislasten päivähoiton historiaan ja pyrkinyt selvittämään, millaiset tekijät vaikuttavat erityislasten päiväkodin suunnitteluun. Toisessa osassa olen tutkinut Hippoksen päiväkodin lähiympäristöä ja Kissanmaata alueena. Tutkimusta on tehty myös suunnittelun ohella, tutustuen erilaisiin suunnitteluohjeisiin, referenssikohteisiin ja arkkitehtuurikirjallisuuteen.

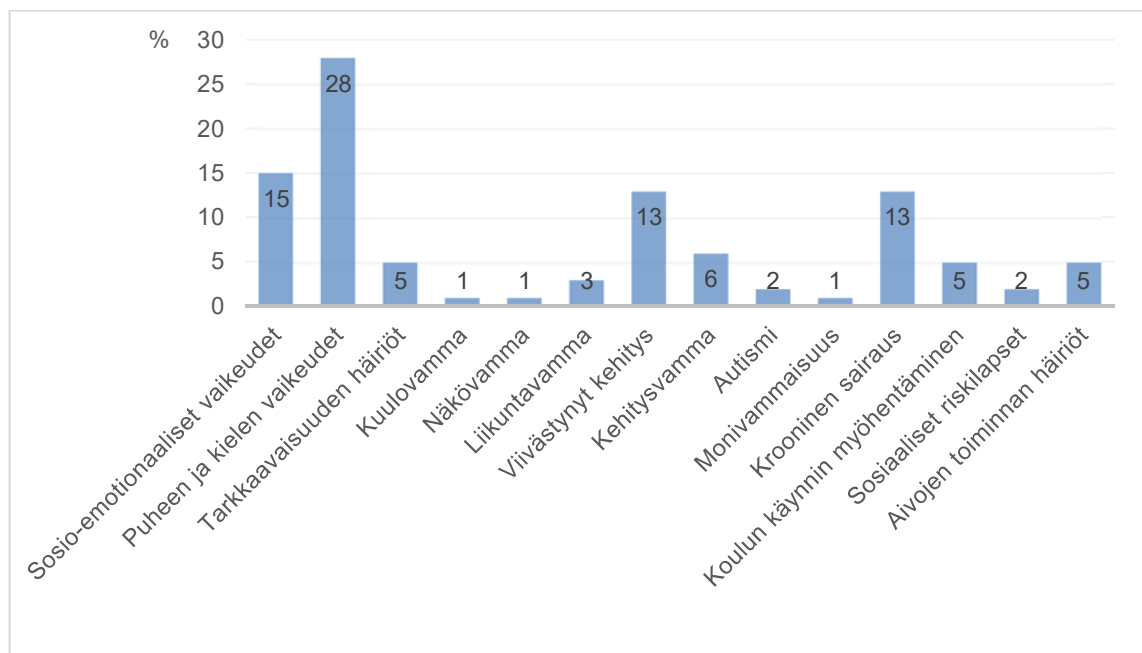
Tutkimuksesta ja suunnittelusta on rajattu pois rakennus- ja ylläpitokustannukselliset tekijät, ympäröivän liikenteen meluvaikutukset ja väestönsuojan rakennustarve.

2 Erityinen tuki päivähoitossa

2.1 Erityislapsi käsitteenä

Jokainen lapsi on erilainen ja kasvaa, kehittyy ja oppii omaan tahtiinsa. Erityislapsella tarkoitetaan lasta, joka tarvitsee jonkinlaista erityistukea omassa kehityksessään. Usein ensimmäinen mielikuva erityislapsesta on joko vaikeavammainen lapsi tai lapsi, jolla on liikuntarajoitteita tai aistitoiminnan ongelmia. Näiden lasten määrä on kuitenkin suhteellisen pieni erityislasten kirjossa. Sosio-emotionaaliset ongelmat ja kielen kehityksen häiriöt ovat lisääntyneet ja päivähoitossa on kasvava ryhmä lapsia, jotka tarvitsevat lastensuojelun apua perheongelmien takia. (Vilén 2011, s. 248)

Seuraavassa kaaviossa on esitetty tavallisissa päivähoitoryhmissä olevien tukea tarvitsevien lasten tuen tarpeen perusteiden prosentuaaliset osuudet vuonna 1997 (Heinä-mäki 2004, s. 47):

Tuen tarve voi vaihdella elämäntilanteen mukaan tai ne voivat olla pysyviä. Lapsi voi tarvita tukea yleisesti fyysisen, tiedollisen, taidollisen, tunne-elämän tai sosiaalisen kehityksen osa-alueilla. (Vilén 2011, s. 248)

2.2 Erityislasten päivähoiton historiaa

”Vammaisuuden raja on vaihdellut ajan ja yhteisön myötä. Käsitukset siitä, mikä on ollut yhteiskunnan taholta toivottavaa, ovat määränneet kenet kulloinkin on tullut vammaiseksi. Vammaisuus on ollut ei-toivottua erilaisuutta, koska siihen on yleensä kytkeytynyt avuttomuutta, riippuvuutta, epäitsenäisyyttä, eristyneisyyttä, työkyvyttömyyttä, köyhyyttä. Se on historiassa merkinnyt huono-osaisuutta ja ulkopuolisen avun tarvetta. Kun yhteisö on kokenut vammaisuudet haittana, sitä on pyritty mahdollisuuksien mukaan ehkäisemään, lievittämään ja valvomaan. Keinot ovat ajan kuluessa vaihdelleet heitteillejätöstä ja eristämisestä koulutukseen ja kuntoutukseen. [Nygård, 1996]” (Vilén 2011, s. 250-251)

2.2.1 Segregaatio – integraatio – inklusio erityislasten päivähoitossa

Erityiskasvatuksessa on keskusteltu paljon siitä, millä tavoin ja missä muodossa päivähoitoa järjestetään. Toimintaa voidaan tarkastella segregaatio–inklusiio-akselilla, mikä itsessään viittaa tapaan, miten erilaisuus on kohdattu yhteiskunnassa eri aikakausina (Heinämäki 2004, s. 14):

- Segregoiva eli erotteleva tapa kohdata lapset: apuluokat, erityiskoulut, päiväkotien erityisryhmät
- Integroiva eli yhdistävä tapa: päivähoiton integroidut ryhmät
- Inklusiivinen tapa: lapsi sijoitetaan siihen päivähoitopaikkaan, mihin hän menisi ilman tuen tarvetta

Inklusio on toimintatapa, joka vastustaa syrjintää. Valtakunnalliset varhaiskasvatuksen linjaukset 2002 korostavat inklusiivista näkemystä ja sen periaatteet ovat olleet keskustelussa jo pitkään, mutta käytännöt muuttuvat hitaasti. Päivähoitossa voidaan edelleenkin nähdä olevan segregaatiota, koska erityislapsia sijoitetaan erityispäiväkoteihin. Toimintaa perustellaan sillä, että lapsen erityinen tuki tarvitsee erityisesti suunnitellun ympäristön, erityisvälineet ja erityiskoulutetun henkilökunnan. (Vilén 2011, s. 253) Integraatio ja inklusio eivät saa olla pelkästään keinoja välttää erityisen tuen päivähoitossa edellyttämät resurssit. (Heinämäki 2004, s. 15)

2.2.2 Erityinen tuki eri aikoina

Vielä 1800-luvulla ja 1900-luvun alussa vammaisten tukeminen perustui pitkälti armeliaisuustyöhön, jota tekivät lähinnä seurakunnat. Yleisesti vaivaisista, köyhistä ja turvottomista huolehtivat pääsääntöisesti oma perhe. Yhteiskunnan tuki oli vähäistä. 1800-luvun loppupuolella vammaisjärjestöjen toiminta on alkanut hyväntekeväisyyspohjalta ja

pyrkivät parantamaan mm. sokeiden, kuurojen ja raajarikkoisten asemaa. Tällöin perustettiin Suomeen myös ensimmäiset aistivammaisten koulut, mistä erityiskasvatus on alkanut. Ensin perustettiin kuulo- ja näkövammaisten yksiköitä, jotka tarjosivat lähinnä työkasvatusta. Vielä 1950-luvulle asti erityiskasvatuksen tavoitteena oli tuottaa vammaisista yhteiskunnalle tuottavia yksilöitä. (Vilén 2011, s. 251)

Päivähoitoa on tarjottu 1800-luvun lopulta lähtien ja vuodesta 1927 alkaen päiväkodit ovat kuuluneet valtionavun piiriin. Päivähoidossa on aina ollut etusija niillä lapsilla, jotka tarvitsevat päivähoitoa eniten, joten päiväkodeissa on aina ollut erityislapsia. 1950-luvulta lähtien päiväkodit ovat tarjonneet erityispäivähoitoa kuulo- ja puhevammaisille, tunne-elämältään häiriintyneille ja koululykkäyksen saaneille lapsille. (Vilén 2011, s. 251)

1970- ja 1980-luvuilla lisättiin erityislasten toimintaedellytyksiä integroimalla. Tällöin lapsen tarvitsemia erityispalveluita alettiin tarjota yleisten palveluiden yhteydessä. Päivähoidon laajamittainen kehittäminen alkoi vuoden 1973 päivähoitolailla, jonka myötä myös vammaisten lasten mahdollisuudet osallistua päivähoitoon paranivat. Suuremmille paikkakunnille perustettiin erityisryhmiä, mutta haja-asutusalueilla erityispalveluiden järjestäminen ei aina ollut mahdollista. Yksilöintegraatio on edelleen yleisin erityispäivähoidon järjestämisen muoto. (Vilén 2011, s. 252)

1980-luvulta alkaen vammaispalveluissa ja erityiskasvatuksessa on painotettu sitä, että kaikilla tulee olla tasa-arvoiset mahdollisuudet käyttää tavallisia palveluita. (Vilén 2011, s. 253)

Helsingin kaupungin verkkosivujen mukaan Helsingin kunnallisista päiväkodeista 45:ssä päiväkodissa on erityislasten integroitua ryhmiä tai erityisryhmiä. (Helsingin kaupungin verkkosivut). Tampereen kaupungilta vastaavaa kokonaistietoa ei löydy, mutta erityinen tuki toteutetaan mahdollisuuksien mukaan siinä päiväkodissa, johon lapsi sijoitetaan. (Tampere 3) Tampereen kaupungin hankearkkitehdin, Outi Leppäsen, tiedossa ei ollut erityisesti erityislapsille suunniteltua päiväkotia. (Leppänen, tiedonanto 1.2.2018)

2.3 Erityisen tuen luomat tarpeet rakennussuunnittelussa

Inklusiivisen periaatteen mukaan päiväkotit tulisi lähtökohtaisesti suunnitella erilaiset erityistarpeet huomioiden. Maankäyttö- ja rakennuslaki (117 § 3 mom.) myös määrää:

”Rakennuksen tulee olla tarkoitustaan vastaava, korjattavissa, huollettavissa ja muunneltavissa sekä, sen mukaan kuin rakennuksen käyttö edellyttää, soveltua myös sellaisten henkilöiden käyttöön, joiden kyky liikkua tai toimia on rajoittunut.”

Jotta päivähoito olisi päiväkodissa tasa-arvoista, on rakennus suunniteltava erityistarpeet huomioiden. Lapsen tarpeen mukaan varhaiskasvatukseen voi liittyä myös omat tilansa tarvitsevia tukipalveluita kuten esim. kuntoutusohjaus, terapia ja/tai erityisopetus. (Heinämäki 2004, s. 39) Näiden palveluiden tarjoamisen mahdollistaminen vaatii, että erityistarpeet tulee kartoittaa jo rakennushankkeen lähtövaiheessa.

Ympäristön fyysiset ominaisuudet myös voivat tukea tai rajoittaa erityispäivähoidon toimintaa. Rakennussuunnittelulla voidaan vaikuttaa liikkumisesteisiin, tilojen kaikuisuus- ja valaistusseikkoihin ja apuvälineiden käytön ja säilytyksen vaatimiin tiloihin. Myös ryhmän muodostusta ja toimintaa ohjaavat käytössä olevat ryhmätilat. Ylimääräisten ärsykkeiden ja levottomuutta aiheuttavien tekijöiden poistaminen tukevat lapsen tarkkaavaisuutta ja keskittymistä (Heinämäki 2004, s. 70).

Päiväkotien tilaohjelmiin kuuluu monitoimitiloja, jotka suunnitellaan kaikenlaiseen ympäristölle erityisvaatimuksia asettavaan tekemiseen (Kiinteistökehitys 2016). Tästä johtopäätöksenä näihin tiloihin voidaan sijoittaa erityispäivähoitoa tukevia toimintoja kuten terapia-allas tai aistihuone.

2.3.1 Aistihuone

Aistihuoneessa voidaan toteuttaa multisensorista toimintaa. Tällä tarkoitetaan menetelmää, jossa aktivoivan toiminnan ja rentoutumisen tasapaino saavutetaan eri aistikanavien kautta tulevien miellyttävillä aistielämyksillä ja -kokemuksilla. Toiminnalla saavutetaan oppimiselle, tunteille, paineiden ja stressin vähentymiselle ja vuorovaikutukselle suotuisa vireystila. (Papunet).

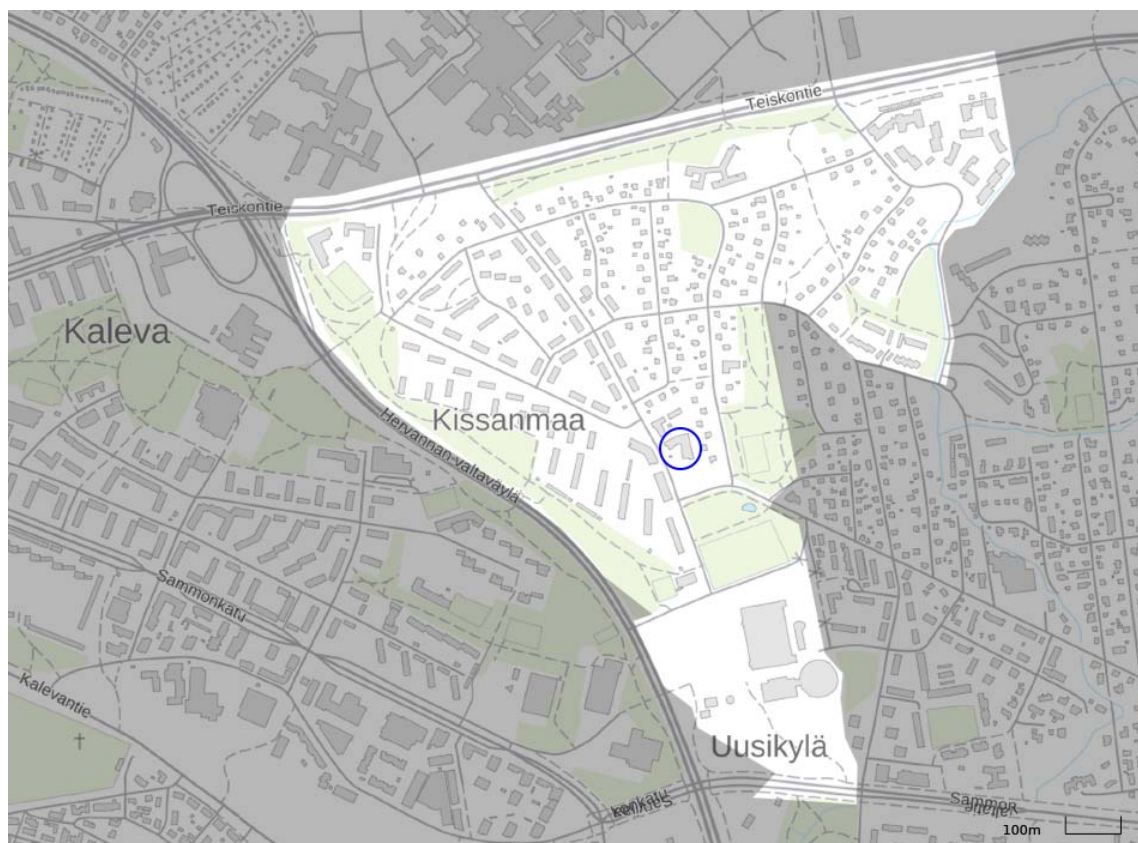
Aistihuoneista on todettu olevan hyötyä erityislasten, erityisesti autistilasten, hoidossa. Aistihuone on erillinen huonetilansa, joka on usein päällystetty pehmein pintamateriaalein ja varustettu aisteja stimuloivilla tarvikkeilla. Huoneessa on mahdollista luoda kuituvalaisimilla, valoprojektiolla ja taustamusiikilla erilaisia todellisuutta jäljitteleviä kokemuksia. Esimerkiksi tunnelmaa merenrannalla voidaan simuloida heijastamalla kuvia, käyttämällä hajuja, ääntä ja tuulta. Aistihuonetta voidaan myös käyttää yleisesti erilaisten aistikokemusten luomiseen. (Dudek 2012, s. 64)

Toisaalta monen päivähoitoalan ammattilaisen mielestä yksittäisen aistihuoneen sijaan päiväkotitilat tulisi yleisesti suunnitella mahdollistamaan erilaiset aistikokemukset käyttämällä erilaisia materiaaleja, värejä, valoja ja tekstuureita. (Dudek 2012, s. 64)

Koska Heinämäen (2004, s.70) mukaan ylimääräisten ärsykkeiden poistaminen tukee lapsen tarkkaavaisuutta ja keskittymistä, on päivähoitotilat hyvä suunnitella nämä molemmat näkökannat huomioiden. Eri materiaaleja, värejä ja tekstuureita tulee käyttää, mutta harkiten. Aistihuoneen sisällyttäminen päivähoiton tiloihin on kuitenkin perusteltua sen tutkittujen hyötyjen takia. (Dudek 2012, s. 64)

3 Suunnittelun lähtökohdat

3.1 Kissanmaan alue

Kuva 1. Kissanmaan asuinalue. Olemassa oleva päiväkotirakennus ympyröity. Kuvassa on käytetty Maanmittauslaitoksen taustakarttaa. (© Maanmittauslaitos)

Kissanmaa on Tampereella 1950-luvulla syntynyt asuinalue, joka sijaitsee noin kolme kilometriä Tampereen keskustorilta itään. Alue muodostuu pääosin 1940- ja 1950-luvuilla rakennetuista asuinrakennuksista, joista n. 60% on omakotitaloja (kuva 2) (Hinnerichsen 2007, s.19). Pientalot ovat pääosin rankorakenteisia ja kerrostalot ovat puu- ja tiilirunkoisia. Alueen rakennusten julkisivumateriaalit ovat vaihtelevia: rappaus, pysty-laudoitus, limilaudoitus, mineriitti ja tiili. Rapattuja taloja on noin 50% ja puuverhoiltuja 37%. (Hinnerichsen 2007, s.29) Asuinalue on yhtenäinen ja säilyttänyt hienosti alkuperäiset piirteensä. (Hinnerichsen 2007, s.1).

Kuva 2. Alueelle tyypillinen puurakenteinen pientalo vuodelta 1953. Suunnittelija Tiitola, Paavo. Karhunkatu 75.

Alueelle on täydennysrakennettu tasaisesti 1960-luvun alun jälkeen. Vuonna 2017 valmistuivat Tassun kulmaan (Kissanmaankatu 20) alueesta korkeudellaan erottuvat 6-kerroksiset opiskelija-asuntorakennukset (kuva 3).

Kuva 3. TOAS:n 2017 valmistunut opiskelija-asuntorakennus. Kissanmaankatu 20

Alueella sijaitsee asuinrakennusten ja suunnitellun päiväkotirakennuksen lisäksi julkisia rakennuksia, kuten Hakametsän jäähalli (1964) alueen eteläosassa. Julkiset rakennukset sijaitsevat kolmiomaisen asuinalueen kärjissä: luoteessa Kissanmaan koulu ja päiväkot, koillisessa Kissanmaan perhetukikeskus ja etelässä Hippoksen päiväkoti (kuva 4).

Kuva 4. Purettava Hippoksen päiväkoti. Näkymä Kissanmaankadulta.

Kissanmaan nimi on mahdollisesti tullut Kissankorpi-palstanimestä, joka ilmenee 1869 laaditussa kartassa. Pidetään myös mahdollisena, että nimenä Kissanmaa viittaa

ilveksiin, joita tiedetään esiintyneen alueella runsaasti vielä 1800-luvun lopulla (Hinrichsen 2007, s.4).

3.1.1 Päiväkotikiinteistön lähialue

Kuva 5. Päiväkotikiinteistön (rajattu punaisella) lähialue. Bussipysäkit on merkitty karttaan sinisellä. Kuvassa on käytetty Maanmittauslaitoksen ilmakuvaa. (© Maanmittauslaitos)

Päiväkotirakennus (Kissanmaankatu 21) sijoittuu keskeisesti Kissanmaan alueen palveluiden keskelle. Päiväkotikiinteistöä rajaavat etelä- ja länsipuolella kaksi kokoajakatua: Takahuhdintie ja Kissanmaankatu.

Kokoajakatuja pitkin kulkee neljä bussilinjaa ja bussipysäkit sijaitsevat aivan päiväkotirakennuksen kohdalla (kuva 5, sinisellä). Havaintojen perusteella Takahuhdintiellä ja Kissanmaankadulla on paljon liikennettä erityisesti Tampereen jäähallin tapahtumien aikaan. Päiväkoti on myös hyvin saavutettavissa tulevan raitiotien reitiltä (Tampereen kaupunki, s. 9)

Päiväkodin pohjoispuolella sijaitsee 1967 rakennettu tiilinen Baptistiseurakunnan kirkko (kuva 7, s.11). Kirkkoa ja päiväkotia kehystävät 1953 rakennetut rankorakenteiset omakotitalot. Omakotitalot ovat julkisivuiltaan joko rapattuina tai puuverhoiltuja (kuva 2, s. 8).

Päiväkotirakennusta vastapäätä (Kissanmaankatu 21) sijaitsee 2017 rakennetut Tampereen opiskelija-asuntosäätiön kuusikerroksiset kerrostalot (kuvat 3 ja 6). Alueen lähikauppa sijaitsee opiskelija-asuntorakennuksen kivijalassa.

Kuva 6. Näkymä päiväkotirakennuksen pohjoispuolelta Kissanmaankadulle.

Kuva 7. Viereisellä kiinteistöllä sijaitseva baptistikirkko. Suunnittelija Aarne Jokinen (1967)

Kuva 8. Talvinen Tapiolanpuisto. Puiston kentällä on jää talvisin.

Päiväkodin lähetyvillä sijaitsee kaksi puistoa, jotka on esitetty seuraavalla sivulla (kuva 9).

Päiväkodin itäpuolella sijaitsevassa Tapiolanpuistossa (kuva 8) on leikkikenttä, pelikenttä ja puiston pohjoisosa on metsäisempää puistoaluetta. Päiväkodin ja puiston välissä kulkee Karhunkatu, joka on rauhallinen tonttikatu, joten turvallinen kulku puistoon on helppo järjestää.

Tartonpuisto sijaitsee etelässä Takahuhdintien toisella puolella Tampereen jäähallin vieressä. Puistossa on suuri pelikenttä ja lampi. Lähipuistoalueet tarjoavat monipuolisia mahdollisuuksia toiminnan järjestämiseen myös päiväkodin pihan ulkopuolella.

Kuva 9. Päiväkodin käytössä olevat lähivirkistysalueet. Kuvassa päiväkotirakennus on ympäröity ja puistot kehystetty punaisella. Käytetty karttamateriaali © Maanmittauslaitos.

3.2 Kehittyvä Kissanmaa ja Hipposkylä

Kissanmaa sijaitsee kaupunkirakenteen muutosvyöhykkellä. Alue on osittain väljästi rakennettua, mikä antaa hyvät lähtökohdat alueen täydennysrakentamiselle.

Kuva 10. Rakeisuuskaavio asemakaavaehdotuksesta. Päiväkotirakennus on merkitty punaisella ja ehdotuksen mukaiset uudisrakennukset purppuralla. Kartta-aineisto ©Maanmittauslaitos

Kissanmaalle Hipposkylään on tehty uusi asemakaavaehdotus (asetettu nähtäville 12.12.2017). Ehdotus koskee päiväkodin lähellä Hippoksenkadulla sijaitsevaa tonttia (kortteli 850 tonttia 4). Tällä hetkellä tontilla on 14 kaksikerroksista puukerrostaloa. (Tampere 4)

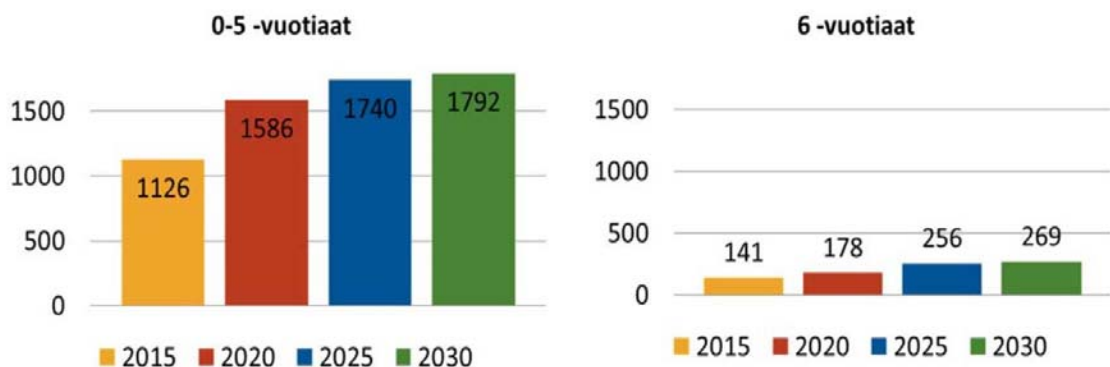
Alueelle rakennettaisiin nykyehdotuksen mukaan uusia asuinkerrostaloja, joiden korkeus vaihtelee neljästä kahdeksaan kerrokseen. Olemassa olevista 14:stä puukerrostalosta säästettäisiin yhdeksän. Hippoksenkadun varrelle sijoittuvat kerrostalot olisivat nelikerroksisia ja näin sopeutuisivat olemassa olevaan rakennuskantaan. Alueen keskelle rakennettaisiin korkeampia pistetaloja. (Tampere 4)

Kuva 11. Näkymä Kissanmaankadulta Hipposkadulle. Kuvassa täydennysrakennettavaa aluetta ja oikealla purettava puukerrostalo.

3.2.1 Tarve päiväkodille Kissanmaan palveluverkossa

Päivähoitoikäisten lasten lukumäärä ja osuus väestöstä on kasvanut Tampereella viime vuosina. Väestösuunnitteen mukaan 0-5-vuotiaiden osuus kasvaa voimakkaasti Tampereen keskustan alueella ja Sammon koulupolun alueella, johon myös Kissanmaa kuuluu. Kasvu on suurta vuoteen 2025 asti. (Tampereen Kaupunki, s. 5)

Kuva 12. Väestösuunnitteet Sammon koulupolun 0-5-vuotiaiden ja 6-vuotiaiden määrästä ©Tampereen kaupunki

Kissanmaalla toimii Hippoksen päiväkodin lisäksi Kissanmaan päiväkoti Kissanmaan koulun yhteydessä. Kissanmaan päiväkodissa on hoitopaikka 120 lapselle (Tampere 3) ja Hippoksen päiväkodissa hoitopaikkoja on 88 lapselle. Alueen täydennysrakentamisen ja väestösuunnitteen perusteella alueelle tarvitaan enemmän päivähoitopaikkoja. Tästä johtopäätöksenä uusi suurempi päiväkotirakennus vastaa hoitopaikkojen tarpeeseen.

Kuva 13. Väestösuunnite Kissanmaan alueen 0-5-vuotiaiden määrästä väestössä ©Tampereen kaupunki

3.3 Tontti

Päiväkotirakennuksen tontti on esitetty seuraavalla sivulla kuvassa 14.

Tontin koko on 5 754 m² ja sitä rajaavat lännessä Kissanmaankatu, etelässä Takahuhdintie, idässä naapuritalojen pihat ja pohjoisessa seurakunnan tontti. Kiinteistön eteläosassa on pysäköintialue, joka on saattoliikenteen ja henkilökunnan käytössä. Huolto-reitti rakennukseen kulkee tontin pohjoislaitaa pitkin.

Tontti on tasainen eikä maastossa ole suuria korkeuseroja. Maanpinnan korkeus merenpinnasta vaihtelee tontilla yhden metrin välillä (+96.0m ja +97.0m).

Tontilla on istutetut pihlajapuurivistöt aidan yhteydessä pihan ja teiden välissä ja yksittäisiä puita päiväkodin leikkipiha-alueella. Puut ovat pääosin pihlajia. Tontilla on kaksi kuusta, joita toinen on olemassa olevan rakennuksen sisäkulman lähellä ja toinen rakennuksen päädyssä Kissanmaankadun varrella.

Olemassa olevan päiväkotirakennuksen piha on pinnaltaan pääosin kivituhkaa. Rakennuksen pohjoispuolelta sijaitseva huoltoreitti on asfaltoitu. Rakennuksen itäpuolinen piha ja pihan reuna-alueet ovat nurmea. Pysäköintialuetta ei ole päällystetty.

Kuva 15. Näkymä pysäköintialueelta päiväkotirakennukselle ja leikkipihalle.

3.4 Uudisrakennuksen tarveselvityksen määrittämät tavoitteet

5.9.2017 tehdyn Hippoksen päiväkodin uudisrakennuksen tarveselvitys antaa erilaisia toiminnallisia tavoitteita: Rakennuksesta tulee yksikerroksinen. Perusratkaisu annettulla tilaohjelmalla on tiivis ja sen tulee mahdollistaa lyhyet kulkuyhteydet rakennuksen sisällä. Ensisijaisesti tutkitaan vaihtoehtoa, jossa yhteiset tilat sijaitsevat keskeisesti niin, että niihin on suora yhteys ryhmien tiloista. Jokaisesta ryhmätilasta tulee olla yhteys pihalle

märkäeteisen kautta. Iltakäytön tilat (eteinen, ruokasali, sali ja niihin liittyvät aputilat) ovat erotettavissa ryhmätiloista. Henkilökunnan tilat ovat myös yhteisiä kaikille käyttäjille. (Tampereen kaupunki, s.10)

Päiväkodissa toimii kuusi ryhmää. Tilat mitoitetaan siten, että jokaisessa ryhmässä on maksimissaan 20 lasta. Ryhmätilat suunnitellaan kahden ryhmän käyttöön ja ne koostuvat erikokoisista leikkiin, nukkumiseen ja rauhoittumiseen soveltuvasta tilasta. Ryhmätilojen suunnittelussa kiinnitetään huomiota tilojen valvottavuuteen, valoisuuteen ja monikäyttöisyyteen sekä tilankäytön tehokkuuteen. Pariryhmän tiloihin kuuluvat ryhmätilojen lisäksi märkäeteinen, kuivaushuone, varastot ja wc-tilat. (Tampereen kaupunki, s.10)

”Kaikki tilat suunnitellaan esteettömiksi, aistirajoitteisille soveltuviksi, monikäyttöisiksi ja muuntojoustaviksi.” (Tampereen kaupunki, s.10)

3.4.1 Tarveselvityksen tilaohjelma

Uudisrakennuksen tarveselvityksen liitteenä on rakennuksen tilaohjelma, joka on esitetty sivulla 20. Päiväkoti jakautuu ryhmätiloihin ja yhteistiloihin.

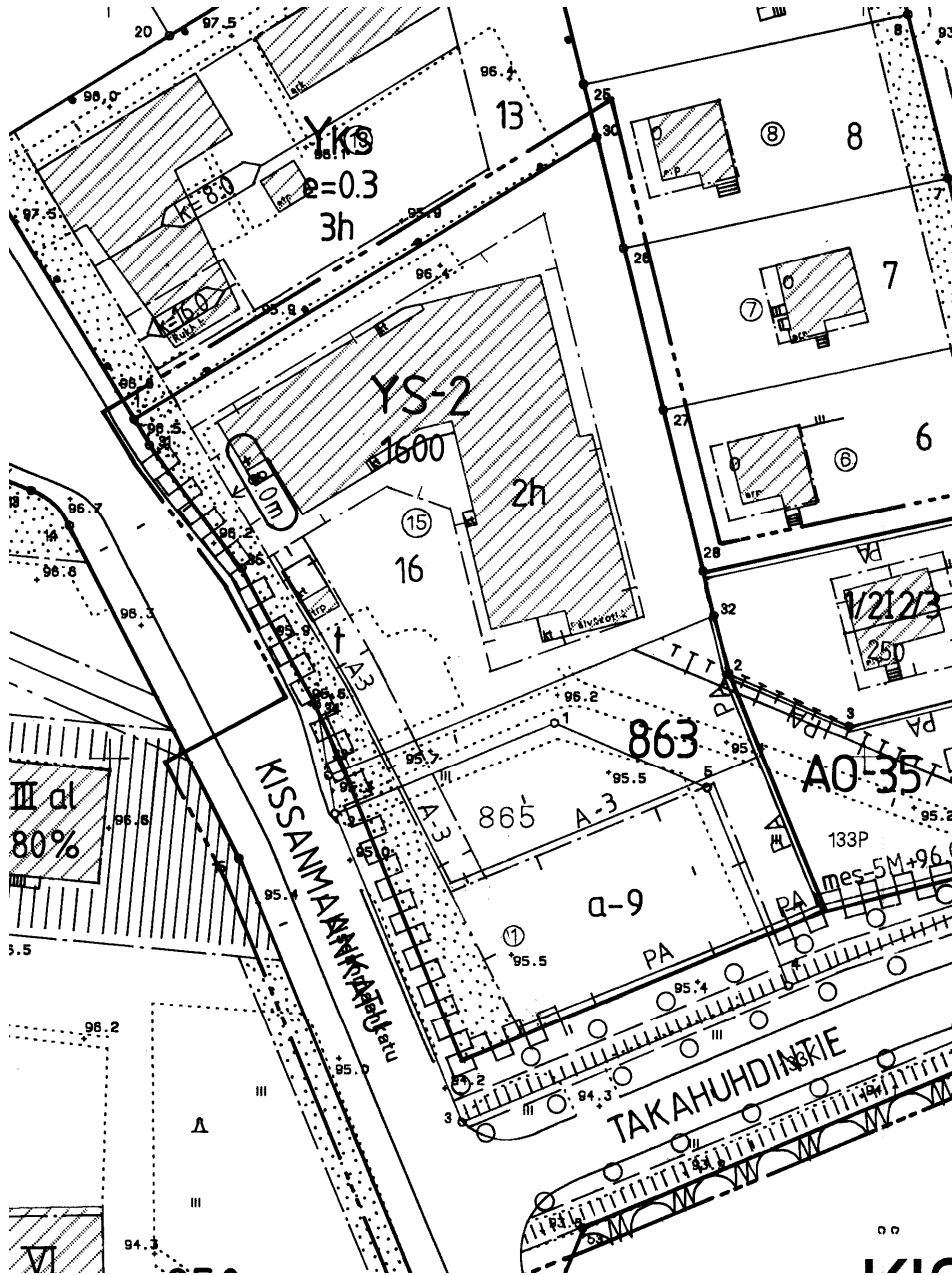
Tilaohjelmassa ei ole huomioitu rakennuksen liikennetiloja, teknisiä tiloja eikä ulkoavarastoja. Teknisten tilojen tilavaatimukset on kuitenkin kerrottu uudisrakennuksen tarveselvityksessä. Ilmanvaihtokonehuoneen tilantarve on 140 m² ja sen tulee sijaita keskeisesti rakennuksessa. Lämmönjakohuoneen tilantarve on 12 m² ja sähkö- ja teletilojen 1,5% rakennuksen bruttoalasta eli n. 26 m². (Tampereen kaupunki, s.16)

Hippoksen päiväkodin uudisrakennuksen tarveselvityksen liitteenä oleva tilaohjelma:

Tilaryhmä	Tila	Huoneala (m ²)	Lisätieto
Pariryhmien tilat			
	ryhmätila (lepohuone)	60	
	ryhmätila	60	
	pienryhmähuone	15	
	wc-pesuhuone	10	2 kpl
	ryhmätilan varasto	3	2 kpl
	märkäeteinen	25	
	kuivaushuone	4	
	eteinen	50	
	varasto	6	
	yht.	246	3 kpl
Yhteistilat			
	toimistot	14	
	henkilökunnan työtila	19	
	henkilökunnan taukotila	10	
	pienneuvotteluhuone	20	
	neuvotteluhuone	20	
	sali	75	
	välinevarasto	25	
	sosiaalitilat	38	15 + 15 hlöä
	ruokasali	100	
	pienkeittiö	15	
	monitoimitila 1	20	
	monitoimitila 2	19	
	fysioterapeutin tila	20	
	apuvälinevarasto	20	
	vaatesäilytys (eteistila)	-	
	lasten ulkoilu-wc	2	
	inva-wc	6	
	keittiötilat	60	
	liinavaatevarasto	8	
	siivouskeskus	12	
	yht.	503	
	Koko rakennus yht.	1241	hy-m ²
	Bruttoala-arvio lämpimät tilat	1737	br-m ²

4 Suunnitteluprosessi

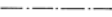

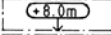

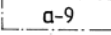

4.1 Asemakaavan vaikutus suunnitteluun

Kuva 16. Ote asemakaavasta kiinteistöä koskevasta asemakaavasta 7477. Mittakaava 1:1000.
©Tampereen kaupunki

Ote asemakaavasta 7477 (vahvistettu 18.2.1999, kuva 14) on esitetty yllä ja kiinteistöä koskevat merkinnät ja määräykset on koottu sivulle 22 (kuva 17).

ASEMAKAAVAMERKINNÄT JA -MÄÄRÄYKSET:

	Sosiaalitointa ja terveydenhuoltoa palvelevien rakennusten korttelialue, jolle saa rakentaa lasten päiväkodin. Tontilta on varattava yksi autopaikka kerrosalan 100 m ² kohti.
	3 m sen kaava-alueen ulkopuolella oleva viiva, jota vahvistaminen koskee.
	Korttelin, korttelinosan ja alueen raja.
	Eri kaavamääräysten alaisten alueenosien välinen raja.
	Ohjeellinen eri kaavamääräysten alaisten alueenosien välinen raja.
	Ohjeellinen tontin raja.
863	Korttelin numero.
16	Tontin numero.
TAKAHUHD1	Kadun nimi.
1600	Rakennusoikeus kerrosalaneliömetreinä.
	Rakennuksen julkisivun enimmäiskorkeus metreinä.
	Rakennusala.
	Rakennusala, jolle saa sijoittaa talousrakennuksen.
	Auton säilytyspaikan rakennusala. Tontin autopaikkarivien väliin ja niiden ympärille on istutettava puita ja pensaita.
	Rakennuksen harjansuuntaa osoittava viiva.
	Istutettava alueen osa.
	Istutettava puurivi.
	Katu.
	Ohjeellinen yleiselle jalankululle varattu alueen osa.
	Katualueen rajan osa, jonka kohdalta ei saa järjestää ajoneuvoliittymää.
A-3	Merkintä osoittaa sen osan eri kaavamääräysten alaisten alueen osien välisestä rajasta, jolle on rakennettava vähintään 100 cm korkuinen aita.
PA	Merkintä osoittaa sen osan alueen rajasta, jolle on istutettava pensasaita.
2h	Tontin suurin sallittu asuinhuoneistomäärä.

Kuva 17. Kooste kiinteistöä koskevista asemakaavamerkinnöistä ja -määräyksistä (kaava nro. 7477) ©Tampereen kaupunki

Asemakaava määrittää rakennusalalla (1738 m²), mille alueelle kiinteistöllä voidaan rakentaa ja kerrosalalla (1600 m²), kuinka paljon voidaan rakentaa. Kerrosala kuvaa rakennuksen kerrosten yhteenlaskettua pinta-alaa. Tämä asemakaava ei rajoita materiaalinkäyttöä tai rakennuksen korkeutta. Katua vasten olevan julkisivun korkeus on rajattu kahdeksaan metriin. Kaava määrää mille alueelle pysäköinti, aita ja talousrakennukset sijoittuvat kiinteistöllä. Pysäköintipaikkoja on oltava kiinteistöllä vähintään 16 kappaletta rakennuksen kerrosalan mukaan.

Päiväkotirakennuksen tilaohjelma käyttää kokonaan asemakaavassa sallitun kerrosalan (1600 m²). Koska olemassa olevaan päiväkotiin ei ole käytetty kaikkea sallittua kerrosalaa (1216 m²), täyttää uusi suunniteltu rakennus entistä suuremman osan

rakennusala. Tilaohjelman mukainen rakennuksen bruttoala-arvio on 1737 m², joten määritetty rakennusala täyttyy lähtötietojen perusteella kokonaan.

4.2 Rakennusmääräysten vaikutus suunnitteluun

Suunnitellun rakennuksen paloluokaksi on määrittynyt P2-paloluokka, koska se mahdollistaa päiväkotirakennuksen korkeudeksi 14 metriä ja ei vaadi P3-paloluokan tavoin palo-osastointia maksimissaan 400 m² osiin. (Ympäristöministeriön asetus rakennusten paloturvallisuudesta 848/2017). Tämä tarkoittaisi 1600 m² rakennuksessa neljää palo-osastoa.

Paloluokan kautta on määritelty suunnittelun lähtökohdaksi rakenteiden paksuuksia. Suunnitelmassa on käytetty puuinfon tuottamia P2-paloluokan täyttäviä puurakenteisten maksimissaan kaksikerroksisten asuin- ja työpaikkarakennusten rakennetyyppejä. Rakennussuunnitelma on kuitenkin viitteellinen ja todellisessa projektissa rakennetyypit suunnittelisi rakennesuunnittelija.

4.3 Referenssikohteet

Suunnitelman muodollista ja materiaalillista teemaa tukemaan on tutkittu alan kirjallisuutta ja julkaisuja. Arkkitehtonisiksi referenssikohteiksi on valittu A-konsulttien suunnittelema Sansipellon päiväkotijä Kengo Kuman Tokion Asakusassa sijaitseva kulttuuri- ja turistikeskus ja Towada Civic Center Plaza.

Sansipellon päiväkoti

Kauniaisissa sijaitsevan päiväkotirakennuksen on suunnitellut arkkitehtitoimisto A-konsultit. Kuuden lapsiryhmän päiväkoti on valmistunut 2014.

Sansipellon päiväkoti on inspiroinut kattoikkunoiden käyttöä tässä suunnitelmassa niin rakennuksen leikkisän ulkomuodon luojana kuin keinona tuoda valoa leveän rakennusrungon keskiosiin. Katon nouseminen rakennuksen keskiosaan ohjaa korkeampien käyttötilojen sijoittamista ja mahdollistaa teknisten tilojen luontevan sijoittamisen rakennuksen toiseen kerrokseen.

Kuva 18. Sansipellon päiväkodin ulkomuotoa. Kattolyhdyt elävöittävät tasaisesti nousevaa kattoa.

Rakennuksen vaihtelevasta ulkomuodosta huolimatta sisätilat noudattavat ryhdikkäästi selkeää kaavaa. Tämä luo mielenkiintoisen ristiriidan sisätilojen ja rakennuksen ulkomuodon välille.

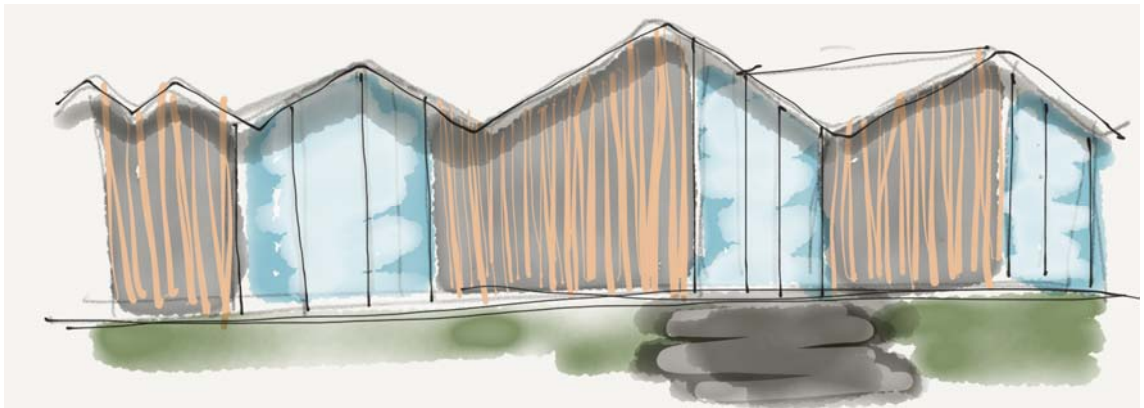

Kuva 19. Kaavio rakennuksen ensimmäisestä kerroksesta. Tilat sijoittuvat tehokkaasti käytävien varrelle. Rakennuksen sydämenä on suuri jaettava salitila (vihreällä).

Kengo Kuman työt

Kengo Kuma on 1956 syntynyt japanilainen arkkitehti. Hänen arkkitehtuurinsa tunnetaan perinteisen japanilaisen arkkitehtuurin elementtien yhdistämisestä nykyarkkitehtuuriin. Kuman suunnittelemissa rakennuksissa käytetään kekseliäästi ja monipuolisesti luonnonmateriaaleja. Hänen suunnittelemat rakennukset eivät pyri sulautumaan täysin ympäröivään rakennuskantaan. Rakennukset linkittyvät kuitenkin vahvasti ympäröivään alueeseen erilaisten teemojen tai historian kautta.

Kuman työt ovat inspiroineet suunnittelua puumateriaalin käytössä, rakennusten taittuvilla kattomuodoilla ja julkisivuihin luodussa rytmissä.

Kuva 20. Luonnostelma osasta Towada Civic Centerin Plazan (2015) julkisivua. Taittavat katot ja lasin ja puuverhoilun vaihtelu luovat rytmiä rakennuksen julkisivuun.

Kuva 21. Vuonna 2012 valmistunut Tokion Asakusassa sijaitseva kulttuuri- ja turismikeskus. Pysytysuuntaiset laudat luovat rytmiä julkisivuun ja antavat erilaiset vaikutelman katselukulmasta riippuen. Suunnittelija Kengo Kuma.

4.4 Arkkitehtoninen idea ja rakennuksen muoto

Rakennuksen muoto on saanut inspiraation Kissanmaan nimen historiasta: ilveksestä. Vaihtuvat kattokulmat ja ilveksen korvia muistuttavat kattolyhydyt tukevat muodollista ideaa. Rakennuksen vaihtelevasta ulkomuodosta huolimatta sisätilojen pohjamuodot ja sijoittuminen on pidetty mahdollisimman loogisina. Tiiviin rakennusalan sisällä toimivien tilaryhmien luominen on myös helpompaa selkeillä aluejaoilla.

Nouseva korkea rakennusmassa kytkee rakennuksen lähiympäristössä olevien rakennuksiin: baptistikirkkoon ja uusiin opiskelijakerrostaloihin. Kattomuodollisesti vaihteleva rakennus kuitenkin erottuu lähiympäristöstänsä ja tukee alueen identiteettirakennuksen ideaa.

Rakennuksen teemamateriaalina on puu, jota on käytetty sekä rakenteissa että pintamateriaaleina.

Puulla on havaittu olevan myönteisiä vaikutuksia ihmisen terveyteen. Puumateriaalit taasaavat sisäilman kosteutta ja lämpötilaa ja niillä on antibakteerisia ominaisuuksia. (Muilu-Mäkelä & Haavisto & Uusitalo 2014, s.4). Puulla on ihmisen terveyttä ja mieltä elvyttäviä ominaisuuksia. Puun käyttö kalusteissa ja sisätilojen pinnoissa vähentää stressiä. ([Grote 2009, Fell 2011, Nyrud & Bringslimark 2010, Tyrvänen 2014] Mäkelä & Haavisto & Uusitalo 2014, s.8). Tästä johtopäätöksenä puu on hyvä materiaalivalinta erilaisiin opetus- ja hoitotiloihin.

Taittuva kattomaailma ja puu yhdistyvät teemoina rakennuksen yhteistiloissa. Eri kulmiin taittavat alaslasketut sisäkatot luovat mielenkiintoisuutta sisätiloihin.

5 Suunnitelman esittely

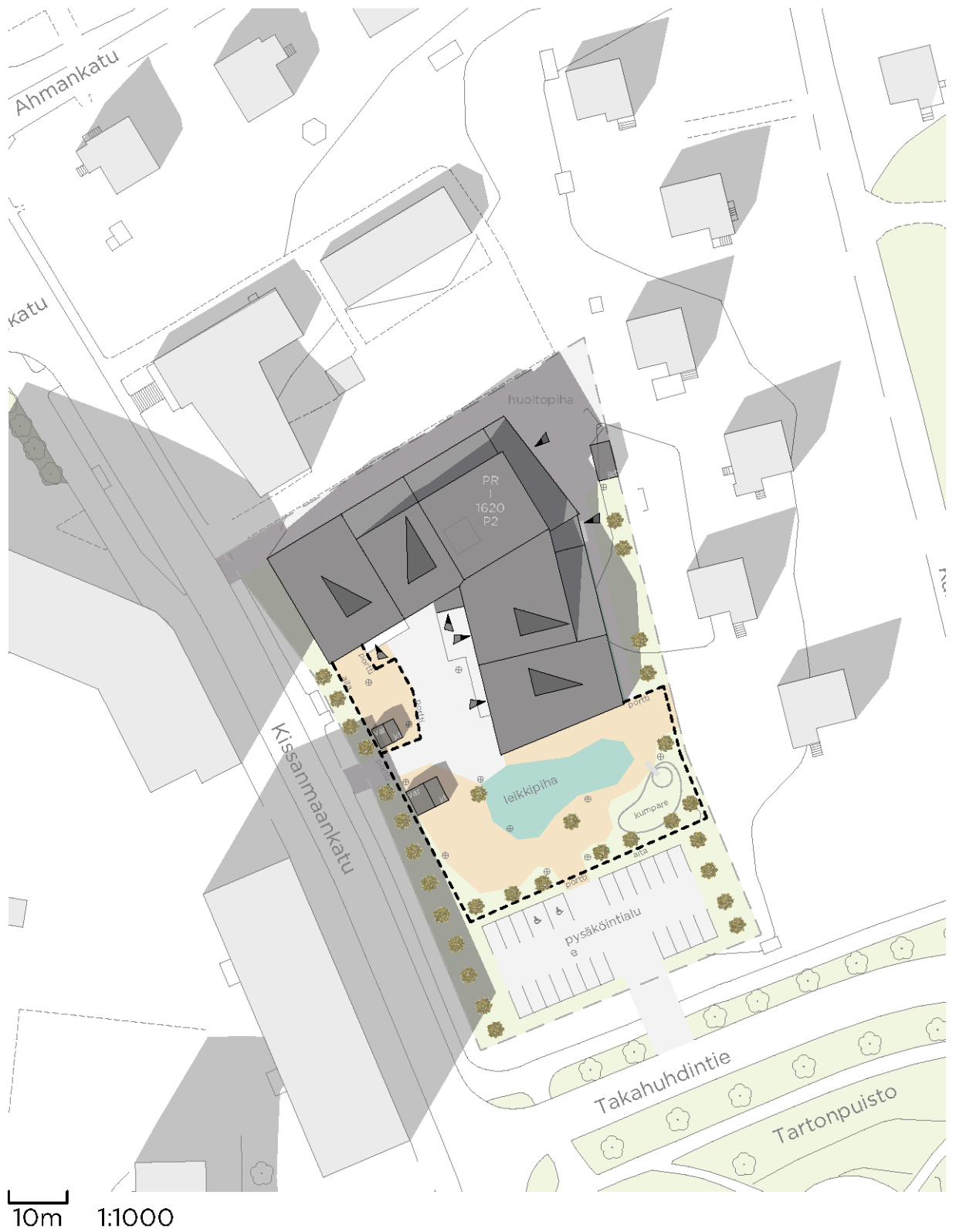
Kuva 22. Havainnekuva päiväkotirakennuksesta Kissanmaankadulta päin.

5.1 Liittyminen ympäristöön

Suunniteltu päiväkoti on alueen identiteettiä vahvistava rakennus. Rakennuksen elävä kattomaailma viestii rakennuksen ympäristöstä erottuvasta käyttötarkoituksesta. Katon

taittava muoto ja materiaalit liittävät rakennuksen ympäristöönsä. Itsessään mielenkiintoisen kokonaisuuden luova rakennus liittyy ympäröiviin korkeampiin rakennuksiin (baptistikirkkoon ja korkeisiin opiskelija-asuntorakennuksiin), kun taas puujulkisivut liittävät rakennuksen ympäröivään asuinrakennuskantaan.

Iltakäytön huomiointi ja rakennuksen mielenkiintoisuus lisäävät rakennuksen käyttöä päiväkotitoiminnan lisäksi. Tilat mahdollistavat erilaisten kerho-, juhla- ja tapahtumatoiminnan järjestämiseen. Sisätilojen iltakäytön lisäksi myös päiväkodin leikkihiha ovat alueen asukkaiden käytössä, mikä monipuolistaa lähivirkistysalueiden palveluita.

Kuva 23. Asemapiirustus 1:1000

5.2 Toimintojen ja tilojen sijoittuminen toisiinsa

Kuva 24. Piirustus toimintojen, tilojen ja liikenteen sijoittumisesta tontille. Sisäänkäynnit on merkitty harmain nuolin. Huoltoliikenteelle on varattu oma huoltopiha tontin koilliskulmaan.

Päiväkotiryhmien kotialueet, eli kahden ryhmän jakamat tilat, sijoittuvat rakennuksen kahteen siipeen. Yhteiset tilat sijoittuvat rakennuksen keskelle. Tällä järjestelyllä vähennetään rakennuksen sisäistä liikennettä.

Lähtökohtana kotialueiden ja yhteisten tilojen sijoittumiselle on, että jokaiselta kotialueelta pääsisi suoraan yhteisiin tiloihin. Tutkittuna vaihtoehtona tämä olisi kuitenkin johtanut kahden kotialueen osalta kapeisiin ja pitkiin tiloihin, mitkä hankaloittaisivat tilojen kalustettavuutta ja vähentäisivät tilojen käytettävyyttä eri käyttötarkoituksiin. Tämä on ratkaistu suunnitelmassa sijoittamalla kaksi kotialuetta peräkkäin rakennuksen toiseen siiveen. Tässä ratkaisussa rakennuksen siiven kärjessä olevalta kotialueelta kuljetaan yhteisiin tiloihin toisten ryhmätilojen ohi. Tämä on yleinen ratkaisumalli päiväkodeissa, joissa eteistilat toimivat yleisinä kulkureitteinä ryhmätilojen ja yhteistilojen välillä.

Kotialueiden sisäänkäynnit on sijoitettu yhteiselle leikkipihalle. Leikkipiha jakautuu kahden osaan: pienempien lasten leikkipiha sijaitsee lähempänä sisäänkäyntejä ja isompien lasten leikkipiha päiväkotirakennuksen ja pysäköintialueen välissä.

Huollon tilat (keittiö, siivouskeskus ja liinavaatevarasto) ja niiden sisäänkäynti sijaitsevat rakennuksen koilliskulmassa. Huoltopiha on pyritty sijoittamaan siten, että se olisi mahdollisimman vähän rakennusalan päällä (rakennusala merkitty pisteviivalla kuvassa 24, s. 30). Koska rakennusala kuuluu huoltopihaan ja rakennusala täyttyy lähtötietojen arvon mukaan kokonaan, on rakennuksen sisätilojen oltava tehokkaat.

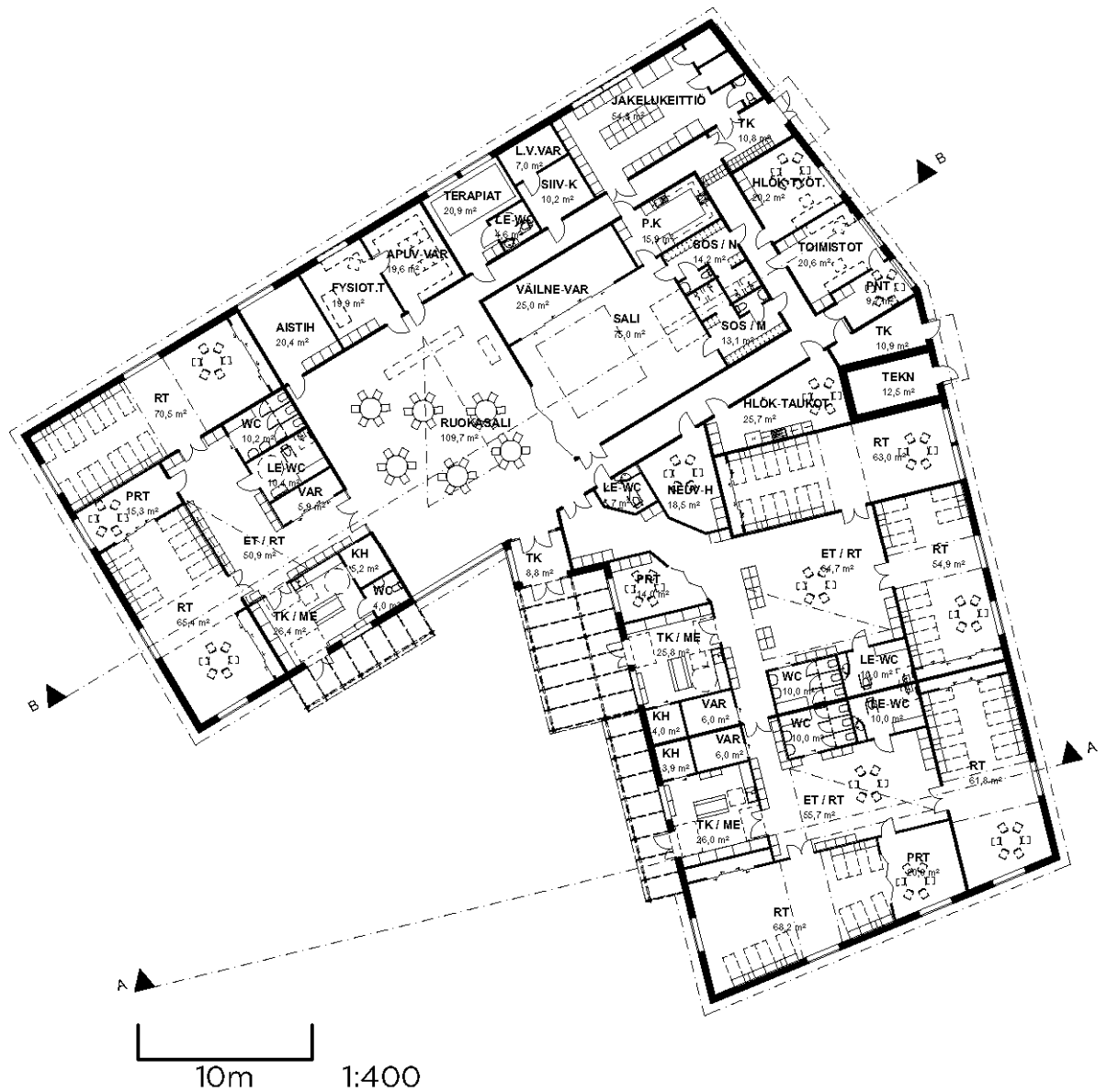
Päiväkodin yhteistiloista ruokasali, sali ja monitoimitilat ovat aktiivisimmalla käytöllä, joten henkilökunnan tilat sijoittuvat yhteistiloista rakennuksen itäosaan. Henkilökunnalle on omien tilojen yhteydessä oma sisäänkäyntinsä. Henkilökunnalla ei ole omaa pysäköintialuetta, koska yhteinen pysäköintialue on osoitettu asemakaavassa. Kulku pysäköintialueelta henkilökunnan tiloihin on mahdollista rakennuksen itäpuolelta.

5.3 Liikenne

Pihan liikenne on järjestetty siten, että saattoliikenne ja huoltoliikenne on eriytetty toisistaan. Saattoliikenne tapahtuu joko pysäköintialueen yhteydessä olevan portin tai Kissanmaankadun varrella olevan portin kautta. Päiväkodin tienviereinen portti sijaitsee bussipysäkin läheisyydessä.

Huoltopihalla on huomioitu pakettiauton tarvitsema kahdeksan metrin kääntösäde. Suuremmilla ajoneuvoilla huolto tapahtuu peruuttamalla kadulta.

5.4 Tilat

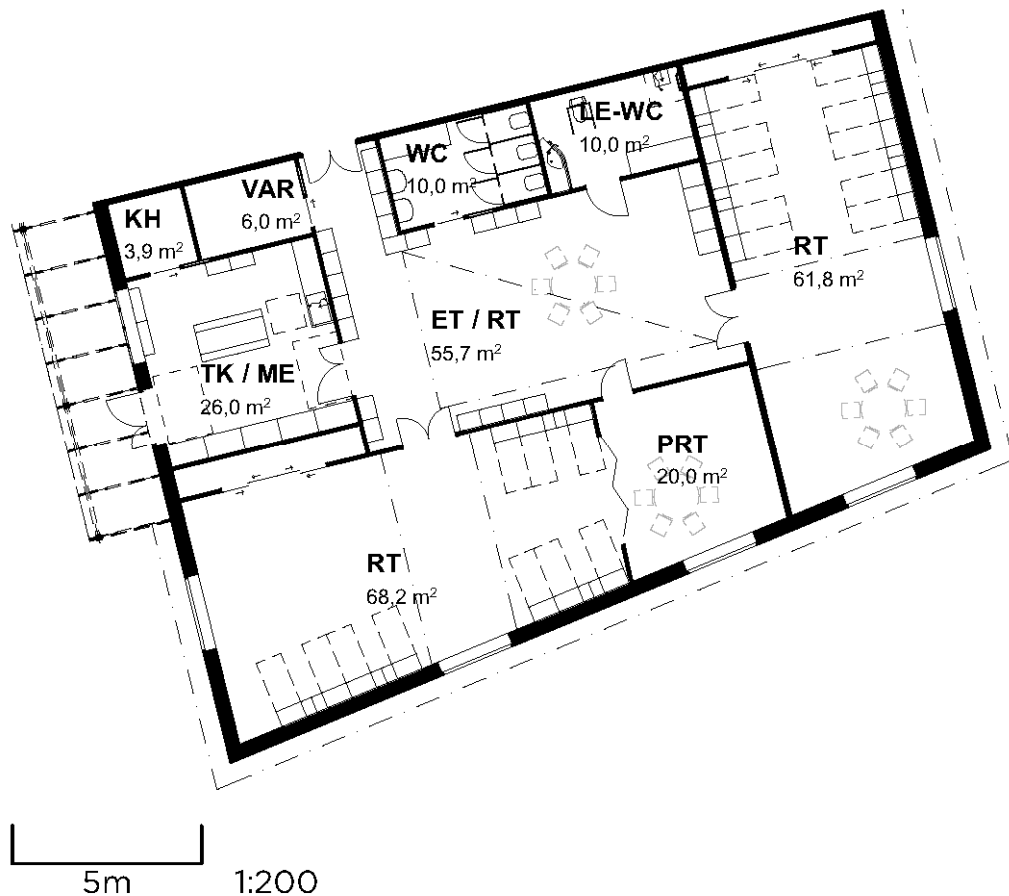
Kuva 25. Rakennuksen pohjapiirustus 1:400

5.4.1 Ryhmien tilat

Kaksi ryhmää jakavat yhteiset tilat eli kotialueen. Kotialueet sijaitsevat rakennuksen siipien kärjissä ja ne ovat rajattavissa iltakäytöltä. Ryhmien tilat muodostuvat

märkäeteisestä, eteistilasta, WC- ja pesuhuonetoista, ryhmätiloista ja varastotiloista. Jokaiselta kotialueelta on suora yhteys päiväkodin leikkipihalle. Kotialueen tilat muodostavat solumaisen kokonaisuuden, jonka keskiössä on eteistila. Avarasta keskelle sijoituvasta eteistilasta on käynti jokaiseen kotialueen tilaan.

Kotialueella olevat ryhmätilat muodostuvat kahdesta n. 60 m² kokoisesta ryhmätilasta ja n. 15 m² pienryhmätilasta. Kotialueen eteistilaa (n. 50 m²) on mahdollisuus käyttää myös ryhmätilana. Päiväkotiryhmät viettävät suurimman osan päivästä ryhmätiloissa, joten niiden tulee mahdollistaa erilaiset päivähoiton aktiviteetit, leikkimisen, nukkumisen ja rauhoittumisen.

Kuva 26. Osapohjapiirustus kotialueesta 1:200

Ryhmätilojen suunnittelussa on kiinnitetty huomiota tilojen avaruuteen, jaettavuuteen, valoisuuteen ja valvottavuuteen. Ryhmätilat ovat muodoltaan suorakulmaisia, mikä helpottaa tilojen yhdistämistä ja jaettavuutta. Tilojen rajattavuus mahdollistaa ryhmätilojen monipuolisemman käytön, kun osa tiloista voidaan rauhoittaa esimerkiksi lepotilaksi tai rauhoittumistilaksi. Luonnonvaloa on tuotu kotialueen keskelle eteistilaan kattolyhdyin.

Kotialueiden eteis- ja ryhmätilojen seinäpinnat ovat akustiikkarei'itettyä puuviilupintaista sisustuslevyä. Tilojen akustiikkaa on tehostettu polyesterihuopaisilla seinäpaneelleilla. Lattiamateriaalina on linoleumimatto, joka on kulutuskestävä ja luonnonmukainen materiaali. Lattian väri vaihtuu tilan vaihtuessa, mikä helpottaa tilojen hahmottamista. Linoleumi on kulutuskestävyyden lisäksi helposti huolettava ja puhtaana pidettävä materiaali.

Kuva 27. Visualisointikuva ryhmätilasta. Seinissä ja katoissa on akustoivaa puulevyä ja -paneelia.

Hyvin toimiva märkäeteinen on tärkeä osa päiväkodin arkea (RT 96-11003), joten niiden esteettömyyteen ja toimintojen sijoittumiseen on kiinnitetty huomiota. Märkäeteiset ovat noin 25 m² kokoisia ja niiden yhteydessä on kuivaushuone (4m²). Märkäeteisen kalustus

muodostuu erilaisista naulakoista, tangoista, avohyllyistä ja penkeistä, jotka mahdollistavat säilytyksen ja pukeutumisen lisäksi kuravaatteiden pesemisen ja kuivaamisen. Kuravaatteiden pesemistä varten märkäeteisissä on hiekanerotuskaivollinen pesuallas ja lattiaan upotettu kurakaivo. Märkäeteisten lattiat ovat kulutuskestävää akryylibetonia. Kova, yhtenäinen lattiamateriaali helpottaa tilojen puhdistamista.

Ryhmätiloissa on kaksi 10 m² wc-tilaa. Toinen wc-tiloista on varustettu kolmella wc-kopilla ja toinen wc on esteetön. Esteetön wc-tila on varustettu lisäksi suihkulla ja suurella pesualtaalla, jotka mahdollistavat peseytymisen eri tilanteissa. Wc-tilojen lattiat on laatoitettu isoilla 60x60-laatoilla saumojen vähentämiseksi, mikä helpottaa tilojen puhdistettavuutta.

Kotialueella on yksi yhteinen varasto (6 m²) ja suuremmissa ryhmätiloissa on omat varastonsa. Ryhmätilojen varastot ovat 600 mm syviä ja ne on erotettu tilasta liukuseinin. Erilaisilla muunneltavilla hyllykokoontarvikkeilla mahdollistetaan erilaisten tarvikkeiden ja apuvälineiden, kuten taitettavan pyörätuolin, varastointi.

5.4.2 Yhteistilat

Kuva 28. Osapohjapiirustus rakennuksen yhteistiloista 1:250

Päiväkodin yhteistilat ovat pääsääntöisesti kaikkien päiväkodin käyttäjien käytössä. Yhteistilat muodostuvat aulasta, ruokasalista, salista ja siihen liittyvistä tiloista, erityispäivähoitoa tukevista tiloista, henkilökunnan tiloista, kokous- ja toimistotiloista ja huoltotiloista.

Yleiset tilat sijoittuvat rakennuksen keskelle ja niihin on kolme sisäänkäyntiä: pääsisäänkäynti aulatilaan, henkilökunnan sisäänkäynti henkilökunnan tilojen yhteydessä ja keittiön huoltosisäänkäynti. Yhteistilat ja ryhmien tilat on erotettu toisistaan lasiseinin ja -ovin.

Aula / Ruokasali

Lasten ruokailu järjestetään päiväkodin ruokasalissa, jolle on varattu suuresta aulatilasta noin 100 m². Ruokasali on varustettu kahdella ruokalinjastolla, joista toinen on dieettilinjasto (1,6 m). Ruokasali ja sali on erotettu toisistaan taiteovilla, mikä mahdollistaa suuremman tilan luomisen erilaisia tilaisuuksia varten. Aulatilassa sijaitsee tuulikaapin läheisyydessä vierailijoiden vaatesäilytys ja esteetön wc-tila, joka palvelee rakennuksen iltaikäyttäjiä. Taittava alaslaskettu kattomaailma tekee tilasta mielenkiintoisen. Luonnonvaloa lisäävät suuret pihanpuoleiset ikkunat ja kattolyhty.

Kuva 29. Visualisointikuva päiväkodin ruokasalista. Taittavasisäkatto toimii akustoivana elementtinä. Salissa on paljon luonnonvaloa suurten ikkunoiden ja kattolyhdyn johdosta.

Liikuntasali

Päiväkodin liikuntasali on kooltaan 75 m². Liikuntasalin yhteydessä on välinevarasto (25 m²), pukuhuoneet ja pienkeittiö. Liikuntasalissa on kaksi puolapuunäyttämöelementtiä, jotka voidaan laskea tilaan näyttämötasoksi. Näyttämö on varustettu erillisillä rappusilla ja luiskalla.

Sosiaalitilat / Pukuhuoneet

Henkilökunnan sosiaalitilat (noin 15+15 m²) toimivat myös salin pukuhuoneina. Niihin sijoittuvat henkilökunnan wc-tilat ja suihkuhuoneet. Sosiaalitilat on mitoitettu 30 hengelle ja ne sijaitsevat salin ja henkilökunnan tilojen välissä.

Henkilökunnan työtilat / Toimistot / Kokoushuoneet

Henkilökunnalla on käytössään sosiaalityötilojen lisäksi oma työtilansa, toimistot ja taukotiilat. Henkilökunnan käytössä olevat tilat on sijoitettu lähelle toisiaan henkilökunnan sisäänkäynnin läheisyyteen.

Päiväkodissa on kaksi neuvottelutilaa. Pienneuvottelutilaa (10 m²) käytetään tapaamisiin vanhempien kanssa ja sinne on suora kulkuyhteys toimistotiloista. Suurempaa neuvotteluhuonetta (20 m²) voidaan käyttää erilaisiin henkilökunnan tai iltakäyttäjien kokouksiin tai yleisenä monitoimitilana.

Erityispäivähoitoa tukevat tilat

Erityispäivähoitoa tukevat tilat (tilaohjelmassa monitoimitilat) muodostuvat neljästä n. 20 m² tilasta, jotka ovat terapiahuone, fysioterapiatila, apuvälinevarasto ja aistihuone. Terapiahuoneessa on korkeussäädettävä allas, jossa voidaan antaa allasterapiaa. Terapiahuoneen yhteydessä on esteetön wc-tila, joka toimii allastilan pukuhuoneena.

Fysioterapiatila on yhteydessä apuvälinevarastoon. Varastoon pääsee myös suoraan päiväkodin yhteistiloista, jotta eri apuvälineiden käyttöönotto helpottuu eri tilanteissa.

Aistihuone on varustettu erilaisin multisensorista toimintaa tukevin varustein ja sitä voidaan käyttää myös yleisenä multimediatilana.

Keittiötilat

Päiväkodin keittiötiloissa ei valmisteta kaikkia päiväkotiryhmien ruokia, vaan ateriat valmistetaan alueellisessa tuotantokeittiössä (Tampereen kaupunki, s. 10). Keittiötilojen mitoituksessa on huomioitu aamupalan valmistuksen, ruoan lämmittämisen ja tarjoilun tilatarpeet. Jakelukeittiötila sijaitsee rakennuksen koilliskulmassa ja sen yhteydessä on työntekijöiden wc-tila, kylmiö ja varasto. Keittiötilojen yhteyteen on oma huoltosisäänkäyntinsä.

Liikuntasalin yhteydessä on pienkeittiö, joka palvelee rakennuksen iltakäyttäjiä ja se on varustettu tavanomaisilla asunnon keittiön varustein. Keittiötiloista pääsee kulkemaan liikuntasaliin pienkeittiön kautta.

Huolto

Huoltotilat päiväkodissa ovat siivouskeskus (12 m²) ja sen yhteydessä oleva liinavaatevarasto (8 m²). Huoltotilat sijoittuvat jakelukeittiön viereen lähelle huoltoliikenteen sisäänkäyntiä.

Tekniset tilat

Rakennuksessa on kaksi tilavarausta teknisille tiloille.

Ilmanvaihtokonehuone (IVKH, 140 m²) sijaitsee rakennuksen toisessa kerroksessa rakennuksen koilliskulmassa. Huoltoyhteys IVKH:een on keittiön sisäänkäynnin yhteydessä. IVKH:n yhteydessä on myös rakennuksen sähkö- ja teletilat (24 m²). Lämmönjakohuone ja sähköpääkeskus (12 m²) sijaitsevat lähellä henkilökunnan sisäänkäyntiä ja niihin on suora kulkuyhteys ulkoa. Suunnitelmassa ei ole huomioitu pieniä tilavarauksia kuten paloilmoitinkeskus tai savunpoiston ohjauskeskus.

Väestönsuoja

Suunnitelmassa ei ole esitetty väestönsuojatiloja. Asetusten mukaan väestönsuojan tilatarve on 2% rakennuksen kerrosalasta (RT 92-11173, s. 5) eli noin 32 m². Väestönsuoja voitaisiin sijoittaa rakennuksen kellaritiloihin siten, että sinne kulku on keittiön sisäänkäynnin yhteydessä rakennuksen koillisosassa.

5.5 Piha

Päiväkodin piha muodostuu leikkipihasta, pysäköintialueesta ja huoltopihasta.

Leikkipiha jakautuu pienempien ja isompien lasten leikkipihoihin. Pihaa on jäsennelty väliaidalla, kasvillisuudella ja pinnoitteilla. Pihan mielenkiintoisuutta lisää pintamateriaalin vaihtelevuus. Kivituhkapinnan lisäksi pihaa on asfaltoitu ja päällystetty turvapäällysteellä tai nurmella. Kovemmat pinnoitteet mahdollistavat esimerkiksi pyöräilyn tai piirtämisen asfaltin pintaan. Pölyämättömien pihapäällysteiden käyttö sisäänkäyntien yhteydessä myös vähentää hiekan ja pölyn kulkeutumista sisätiloihin. Jotta piha ei olisi kokonaan pinnoitettu, on osalla piha-alueesta nurmea ja pihalle istutetaan puita ja pensaita.

Pienempien lasten leikkipihalla on seuraavat varusteet:

- hiekkalaatikko
- keinuteline kahdella keinulla, turvaistuimet
- kaksi pientä jousieläintä
- varasto ja leikkikatos sen yhteydessä
- penkit ja pöytä

Isompien lasten leikkipihalla on seuraavat varusteet:

- hiekkalaatikko
- kaksi keinutelinettä kahdella keinulla
- pesäkeinu
- kolme jousieläintä
- varasto
- penkkejä ja pöydät
- pelikenttä ja maalit
- kiipeilyteline
- monitoimiteline ja liukumäki

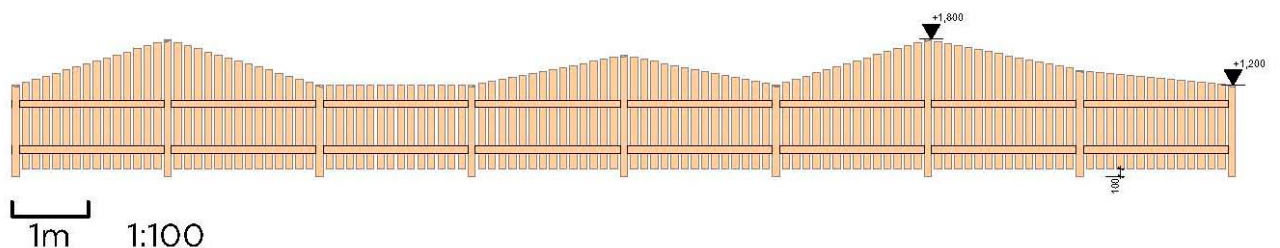
Leikkipihalla on kumpareliukumäki, johon johtaa luiska liikuntarajoitteisia varten.

Molemmilla leikkipihoilla on kyltit, joissa on EU-vaatimuksen mukaisesti ilmoitettu hätänumero, leikkipaikan sijainti ja vikailmoitusnumero. (Tilakeskus, 2016 s.8) Pihalla on kaksi pihavarastoa leikkipihojen yhteydessä. Pihavarastojen katokset toimivat leikki- ja vaunukatoksina. Riittävästä valaistuksesta on huolehdittu valaisinpylväillä. Pihalla on myös lipputanko.

Pysäköintialue sijaitsee kiinteistön eteläpäädyssä ja se toimii sekä saattoliikenteen että henkilökunnan pysäköintialueena. Asemakaava ohjaa pysäköintipaikkojen lukumääräksi vähintään 16 kappaletta, mutta suunnitelmassa niitä on esitetty 23.

Päiväkodin huoltopihan yhteydessä ovat huoltoliikenteen ja henkilökunnan sisäänkäynnit. Jätekatos sijaitsee huoltopihan yhteydessä. Pihan porteissa, varusteiden sijoittelussa ja pintamateriaaleissa on huomioitu pelastusajoneuvojen tilavaraukset ja pihan talvikunnossapito. Lumenkasaukselle on varattu tilaa leikkipihan itäosassa ja rakennuksen itäpuolella.

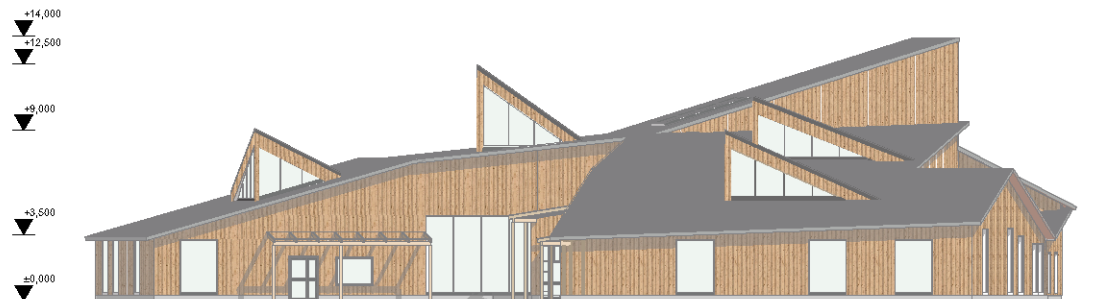
Leikkipihoja ympäröi puurakenteinen aita. Aidan ylälinjan korkeus vaihtelee rakennuksen taittuvan katon tavoin. Aidan suunnittelussa on huomioitu 1200 mm vähimmäiskorkeus ja yläreunan alle 45 mm rako. Maanpinnan ja aidan väliin jäävä rako on korkeintaan 100 mm. (RT 96-11003, s. 27) Aidan tolpat ovat painekyllästettyä puuta ja ne on kiinnitetty betoniperustukseen. Pystylaudat ja vaakasoivot on maalattu leveiltä sivuilta oranssiksi ja lyhyiltä tumman harmaiksi.

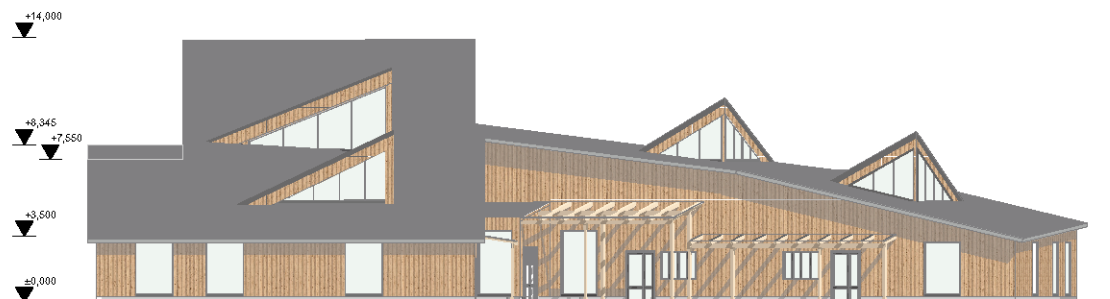
Kuva 31. Aidan muotoperiaate. Yläreunan korkeus vaihtelee 1200-1800mm välillä ja alareuna on maanpinnasta 100mm.

5.6 Julkisivut ja materiaalit

Julkisivu kaakkoon

Julkisivu lounaaseen Kissanmaankadulle

Julkisivu luoteeseen

Julkisivu koilliseen

Kuva 32. Rakennuksen julkisivut 1:400. Rakennuksen korkein kohta on 14:ssä metrissä.

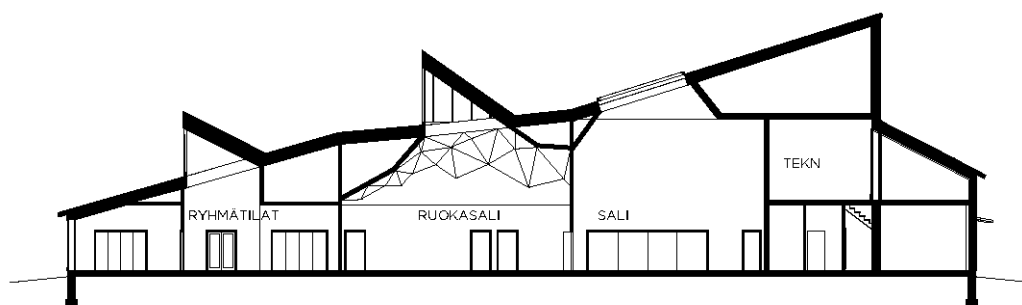
Rakennuksen julkisivut ovat pystysuuntaista puupaneelia. Julkisivuja rytmittää vuorottelevat peiterima- ja lomalaudoitus. Julkisivujen puupinnat ovat suojakäsiteltyä kuusta. Paneloinnin alaraja on 300mm maanpinnasta. Rakennuksen sokkelin pinta on puhtaaksi valettua betonia.

Rakennuksen katto muodostuu eri kulmissa olevista lappeista. Loivien kattolappeiden johdosta katemateriaaliksi on valittu tummanharmaa bitumihuopa, joka kestää muodostuvan veden ja lumen rasituksen.

Rakennuksen ikkunoiden, ovien ja katon metalliosat on sävytetty katemateriaalin mukaisesti. Julkisivujen suuret ikkunapinnat ovat eristyslaselementtejä. Kotialueiden suuret ikkunat ovat moduulimitoiltaan 20M x 29M.

Sisäänkäyntien katokset ovat kantavilta rakenteeltaan kestopuuta. Katemateriaali on karkaistua ja laminoitua lasia, jonka listat ovat tummanharmaata alumiinia. Valoa läpäisevä materiaali ei varjosta katosten lähellä olevia ryhmä- ja aulatiloja.

5.7 Rakenteet

Kuva 33. Rakenneleikkaus B-B 1:400 (sijainti kuvassa 25 s. 32)

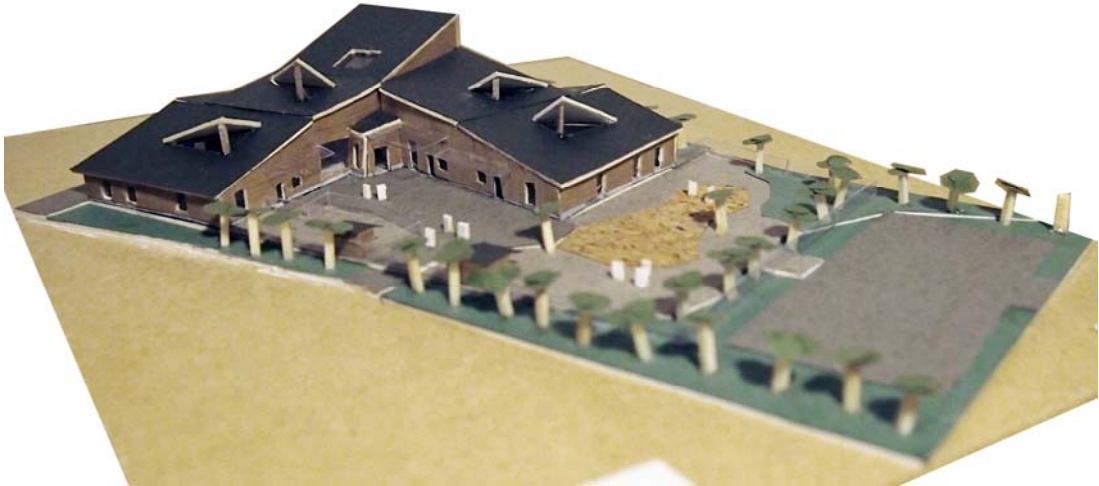
Rakennuksen alapohjana on maanvarainen betonilaatta, jotta lattiatason ja maanpinnan välinen korkeusero on mahdollisimman pieni. Sisäänkäyntien esteettömyys on ratkaistu kallistetuin betonilaatoin.

Vaihtelevien jänneväljen vuoksi rakennuksen kantavat ulkoseinät ja katto muodostuvat kerto-liimapuuelementeistä. Kattolyhdyt ovat oma liimapuuelementtinsä.

Ulkoseinien yhteispaksuus on 420mm, joista kantavaa rakennetta on 300mm. Kantavien väliseinien paksuus on 150mm. Katon kantavan rakenteen korkeus on 600mm.

5.8 Pienoismalli

Päiväkotirakennuksesta on rakennettu pienoismalli 1:400.

Kuva 34. Näkymä lounaasta

Kuva 35. Näkymä kaakosta

6 Yhteenveto ja pohdinta

Rakennussuunnittelun keinoin voidaan vaikuttaa tilojen sopivuuteen erityistä tukea tarvitseville lapsille. Rakennusmääräykset ja laki jo ohjaavat tilojen suunnittelua mahdollisimman esteettömiksi, viihtyisiksi ja akustiikaltaan hyviksi. Kuitenkin erityispäivähoidon erilaiset tukipalvelut tarvitsevat toiminnalleen omat tilansa. Rakennussuunnittelija ei määrää näiden tilojen toteutumisesta, vaan siitä vastaa hankkeeseen ryhtynyt. Eri paikkakunnilla erityispäivähoidon inklusiivinen järjestäminen voi olla suuri taloudellinen haaste, mutta sen ei kuuluisi olla este tasa-arvoisen päivähoidon järjestämiselle.

Erityislapset huomioivan päiväkodin suunnittelu opinnäytetyöksi on antanut mielenkiintoisen mahdollisuuden syventää omaa tietämystä lasten päivähoitosta ja erityislapsista. Työn aikana olen myös oppinut paljon päiväkotien suunnittelusta ja voinut syventää osaamistani rakennussuunnittelussa yleisesti.

Projekti lähti käyntiin hitaasti, koska minusta tuntui, että suunnittelua varten tulisi omak-sua todella paljon tietoa, jota en ennestään tiedä. Huomasin kuitenkin, että itse suunnittelutyö nosti esille ne olennaisimmat kysymykset ja huomiot, joita olen opinnäytetyössäni tehnyt. Aiheeseen syventyminen tapahtuu koko projektin aikana eikä pelkästään sen alussa. Näin projektin loppuvaiheessa jatkaisin mielelläni aiheeseen syventymistä ja suunnitelmaa eteenpäin. Erityispäivähoitoa tukevien tilojen tarkempi suunnittelu osana projektia olisi kyllä ollut mielekästä tutkimuksen hyödyn ja suunnitelman pätevyyden vahvistamiseksi.

Suunnittelemani päiväkodista tuli mielestäni mielenkiintoinen uusi identiteettirakennus Kissanmaalle.

Lähteet

Tampereen kaupunki. Tarveselvitys - Hippoksen päiväkodin uudisrakennus. 2017. Tampere. <http://tampere.cloudnc.fi/download/noname/%7Bc949acfc-a3d7-4c70-be89-fc978a2bf854%7D/2088895>. Haettu 30.9.2017

Heinämäki. Erityinen tuki varhaiskasvatuksessa. 2004. Gummerus. Saarijärvi.

Vilén, Vihunen, Vartiainen, Sivén, Neuvonen, Kurvinen. Lapsuus - erityinen elämänvaihe. 2011. WSOY. Helsinki.

Varhaiskasvatuslaki 1973/73, päivitykset 2015/580. Annettu Helsingissä 8.5.2015

Ympäristöministeriön asetus rakennusten paloturvallisuudesta 2017/848. Annettu Helsingissä 28.11.2017

Tilakeskus / Kiinteistökehitys. Päiväkotien suunnitteluohje. 2016. Tampere. Saatavilla http://www.tampere.fi/tilakeskus/material/5G1SeOKpR/TRE_Paivakotien_suunnitteluohje_2016.pdf. Haettu 8.1.2018

RT 96-11003 Päiväkotien suunnittelu

Tampere 1. Pöytäkirja: Sivistys- ja kulttuurilautakunta, kokous 12.9.2017. [http://tampere.cloudnc.fi/fi-FI/Toimielimet/Sivistys_ja_kulttuurilautakunta/Kokous_1292017/Hippoksen_paivakodin_uudisrakennuksen_ta\(44698\)](http://tampere.cloudnc.fi/fi-FI/Toimielimet/Sivistys_ja_kulttuurilautakunta/Kokous_1292017/Hippoksen_paivakodin_uudisrakennuksen_ta(44698)). Luettu 30.9.2017

Tampere 2. Pöytäkirja: Sivistys- ja kulttuurilautakunta, kokous 4.10.2017. [http://tampere.cloudnc.fi/fi-FI/Toimielimet/Asunto_ja_kiinteistolautakunta/Kokous_4102017/Hippoksen_uuden_paivakodin_tarveselvitys\(36627\)](http://tampere.cloudnc.fi/fi-FI/Toimielimet/Asunto_ja_kiinteistolautakunta/Kokous_4102017/Hippoksen_uuden_paivakodin_tarveselvitys(36627)). Luettu 8.1.2018

Tampere 3. Tampereen kaupungin verkkosivut. Kissanmaan päiväkotii. <https://www.tampere.fi/varhaiskasvatus-ja-koulutus/varhaiskasvatus/paivakotihoito/kunnalliset-paivakodit/keskusta/kissanmaanpaivakoti.html>. Luettu 10.4.2018

Tampere 4. Pöytäkirja: Yhdyskuntalautakunta, kokous 12.12.2017 liitteineen. § 344 Asemakaavaehdotuksen asettaminen nähtäville, Kissanmaa, Hipposkylä, asemakaava nro 8549. [http://tampere.cloudnc.fi/fi-FI/Toimielimet/Yhdyskuntalautakunta/Kokous_12122017/Asemakaavaehdotuksen_asettaminen_nahtavi\(42506\)](http://tampere.cloudnc.fi/fi-FI/Toimielimet/Yhdyskuntalautakunta/Kokous_12122017/Asemakaavaehdotuksen_asettaminen_nahtavi(42506)). Luettu ja haettu 1.2.2018.

Hinnerichsen. Kissanmaa, Rakennetun ympäristön inventointi 2007, Loppuraportti. Pirkanmaan Maakuntamuseo. 2007. Saatavilla <http://docplayer.fi/10295901-Kissanmaa-rakennetun-ympariston-inventointi-2007-loppuraportti.html>. Haettu 8.1.2018

Dudek. Spaces for Young Children. 2012. National Children's Bureau. Lontoo.

Muilu-Mäkelä, Haavisto, Uusitalo. Puumateriaalien terveysvaikutukset sisäkäytössä. Kirjallisuuskatsaus. Metsätutkimuslaitos. 2014. Saatavilla <http://www.metla.fi/julkaisut/workingpapers/2014/mwp320.pdf>. Haettu 10.2.2018

Papunet. Multisensorinen toiminta. Kehitysvammaliitto. <http://papunet.net/tietoa/multisensorinen-toiminta>. Luettu 12.3.2018

Helsinki. Helsingin kaupungin verkkosivut. Erityisryhmät ja integroidut erityisryhmät päiväkodeissa. <https://www.tampere.fi/varhaiskasvatus-ja-koulutus/varhaiskasvatus/paivakotihoito/kunnalliset-paivakodit.html>. Luettu 8.1.2018

Kuvalähteet:

Valokuvat Antti Väisänen, jos ei toisin mainittu.

Kuva 11 ja 12 Tampereen kaupunki. Tarveselvitys - Hippoksen päiväkodin uudisrakennus. <http://tampere.cloudnc.fi/download/noname/%7Bc949acfc-a3d7-4c70-be89-fc978a2bf854%7D/2088895>.

Yleiset lähteet:

DETAIL. Building for Children - Bauen für Kinder, Best of DETAIL. 2016. Institut für internationale Architektur-Dokumentation GmbH & Co. KG, München

Dudek. Schools and Kindergartens - a design manual. 2007. Birkhäuser Verlag AG. Berliini.

Rakennustieto Oy. Esteetön rakennus ja ympäristö - suunnitteluopas. 2007. Rakennustieto Oy. Tampere.

Kilpelä. 2013. Opetus- ja kulttuuriministeriö, Liikuntapaikkajulkaisu 106: Esteettömät sisäliikuntatilat. Rakennustieto Oy. Tampere 2013.

Rakennustieto Oy. 2002. Opetusministeriö, Liikuntapaikkajulkaisu 83: Lasten liikuntapaikkojen suunnittelu

Siikanen. 2016. Puurakentaminen. Rakennustieto Oy. Viro. 2016.

Arkkitehti-lehti. Näköislehtiarkisto. <http://www.ark.fi/kaikki-numerot>

PUU-lehti. Näköislehtiarkisto. <https://www.puinfo.fi/puulehti>

RT RakMK- 21090 C1 Ääneneristys ja meluntorjunta rakennuksessa

RT RakMK-21201 E1 Rakennusten paloturvallisuus

RT RakMK-21255 F1 Liikkumisesteetön rakentaminen

RT RakMK-21184 F2 Rakennuksenkäyttöturvallisuus

RT 07-10881 Huoneakustiikka

RT 07-10912 Päivänvalon hallinta sisätiloissa

RT 09-10884 Esteetön liikkumis- ja toimimisympäristö

RT 88-10777 Portaat ja luiskat

RT 88-10778 Kaiteet ja käsijohteet

RT 89-10966 Ulkoleikkipaikat

RT 91-10788 Sisäänkäyntitilat, julkiset rakennukset

RT 91-10971 Siivoustilat

RT 92-10457 Jakokeskus- ja teletilat

RT 92-11173 S1-LUOKAN TERÄSBETONIVÄESTÖNSUOJA

RT 94-10969 Pysyvien työpaikkojen puku-, pesu- ja WC-tilat

RT 94-10443 Suurkeittiöt

RT 95-10716 Toimistotilat, yleissuunnittelu ja -mitoitus

RT 96-10503 Esiintymistilat

RT 97-11146 Sisäliikuntatilat

RT 98-10914 Ajoneuvojen mittoja

RT 98-10915 Ajoväylät, hitaasti liikennöivät

RT 98-10986 Pysäköintialueet

ST-KÄSIKIRJA 35 Sähkö- ja tietoteknisten järjestelmien tilavaraukset

Opinnäytetyön tehtävänanto

Metropolia Amk, Rakennusarkkitehtuuri

Opintojakso: Opinnäytetyö TR00BZ67-3002 15op ja Projekt 12 (syventävä ammatillinen) TR00BZ52-3001 10op

Ohjaajat: Kaisa Hyyti, Timo Vatanen

Opiskelija: Antti Väisänen 1404014 TXR14S1

Opinnäytetyö: Erityislapset huomioiva päiväkot Tampereen Kissanmaalle

Opinnäytetyön tavoitteena on suunnitella asemakaavan, nykylainsäädännön ja ohjeistusten mukainen arkkitehtonisesti korkeatasoinen päiväkotirakennus, joka mahdollistaa ja tukee päivähoidon integroitujen päivähoitoryhmien toimintaa. Päiväkotirakennus ja piha luovat yhtenäisen ja eri käyttäjät huomioivan toimivan kokonaisuuden.

Opinnäytetyötä varten opiskelija selvittää millaisilla rakennussuunnittelullisilla ratkaisuilla voidaan tukea erityispäivähoidon tarpeita. Tutkimuskysymyksenä on: ”Millainen on erityislapset huomioiva päiväkot?”, johon opinnäytetyön tutkimuksen pohjalta tehty suunnitelma vastaa. Lisäksi opiskelija selvittää miten erityispäivähoito on kehittynyt Suomessa ja tutkii ja analysoi suunnittelukohteen lähiympäristöä.

Taustaa:

”Hippoksen päiväkot sijaitsee Tampereella, Kissanmaan kaupunginosassa osoitteessa Kissanmaankatu 21, kiinteistötunnus 837-133-0863-0016. Etäisyys keskustorilta on noin 4 km. Nykyinen rakennus on valmistunut vuonna 1984. Päiväkodissa on tällä hetkellä neljä erityisryhmää 3-5 vuotiaille. Yhteensä päiväkodissa on kuusi ryhmää, neljä integroitua pienryhmää, yksi alle 3-vuotiaiden ryhmä, sekä yksi sisarusryhmä, yhteensä noin 88 hoitopaikkaa.” (Hippoksen päiväkodin uudisrakennuksen tarveselvitys ja tilaohjelma)

”Hippoksen päiväkotia on korjattu useaan otteeseen viime vuosina kosteus- ja sisäilmaongelmien takia. Laaja perusparannus oli suunniteltu tehtäväksi vuodesta 2017 alkaen päiväkotien pieniin hankkeisiin osoitetuilla rahoilla. Esisuunnitteluvaiheessa kuitenkin todettiin, että rakennuksen perusparantaminen edellyttää laajaa rakenteiden purkua ja uusimista. Lisäksi todettiin, että tilat ovat nykyisellään toimimattomat, eikä rakennusrunko

mahdollista tarpeellisia tilamuutoksia tai tilankäytön tehostamista. Vaihtoehtona laajamittaiselle perusrakennukselle tutkittiin mahdollisuus rakentaa tontille uusi asemakaavan mukainen päiväkotirakennus 120 lapselle. Uusi päiväkotitoimitetaan kuudelle ryhmälle, mutta tiloista tehdään nykyistä toimivammat, muuntojoustavammat ja avarammat.” (Hipoksen päiväkodin uudisrakennuksen tarveselvitys ja tilaohjelma)

Opiskelijan tehtävänä on suunnitella tarveselvityksen ja tilaohjelman mukainen uusi päiväkotirakennus. Päiväkotirakennus ja piha luovat yhtenäisen ja eri käyttäjät huomioivan toimivan kokonaisuuden.

Väliseminaarit:

- 12.01.2018
- 08.03.2018

Väliseminaareissa esitellään työn tilanne ja suunnitelma työn jatkumisen aikataulusta ja tarkemmasta toteutuksesta

Lopullinen palautus: 18.04.2018 klo 16.00

Lopulliset tulosteet:

Harjoitustyöstä laaditaan Metropolia Amk:n ohjeiden mukainen opinnäytetyö sekä pysyväsuuntaiset A1-kokoiset esittelyplanssit, jotka sisältävät seuraavat asiakirjat:

- selostus
- asemapiirustus 1:400 (tontin käyttö, vesikatto, varjostukset)
- 1. kerroksen pohjapiirustus ja pihapiirustus (1:200)
- julkisivut (1:200)
- leikkaukset (1:200) (rakennuksen esittelyn kannalta merkittävät)
- julkisivuote 1:20
- rakenneleikkaus 1:20
- ulkoperspektiivi
- sisäperspektiivi

Opiskelija laatii opinnäytetyöstä artikkelin (n. 1000 sanaa), joka julkaistaan Metropolian julkaisuissa ja / tai alan lehdissä. Lisäksi opiskelija tuottaa seminaaria varten A3-muotoisen mainosplanssin.

Seminaari: 3.-4.5.2018

Tilaisuus sisältää myös keskustelua ja opponointia. Työ esitellään powerpoint-esityksenä. Esityksen kesto on noin 20 min.

Opintojakson suorittaminen:

- opintojakson aikana suunnitellaan päiväkotia, josta laaditaan luonnostasoinen esitys
- opiskelija tuottaa Metropolia Amk:n ohjeiden mukaisen opinnäytetyön
- osallistuminen ohjaukseen ja seminaareihin
- opiskelija toimii tutkivana opiskelijana, mikä edellyttää aktiivista roolia suunnittelussa ja tiedonhankkimisessa sekä osallistumista ohjaukseen

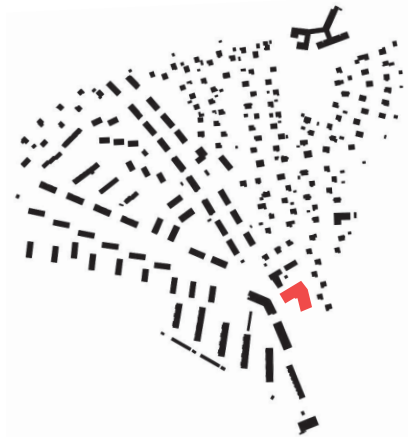
Kurssiarviointiin vaikuttavat:

- harjoitustyön arvosana
- osallistuminen ja aktiivisuus ohjauksessa
- itsenäinen, ammattimainen työskentely
- toiminta tutkivana opiskelijana

Arviointiperusteet:

- opinnäytetyön laatu (opinnäytetyö)
- itsenäinen työskentely (ohjaus, väliseminaarit)
- rakennuksen arkkitehtoninen ilme (selostus, massoittelu, julkisivut)
- tilojen mitoitus ja käytännöllisyys (pohjapiirustukset)
- tilojen mielenkiintoisuus (selostus, pohjat, leikkaus)
- materiaalien, värien ja valon käyttö (selostus, julkisivut)
- rakennuksen tekninen toteutettavuus (massoittelu, pohjat ja leikkaus)
- esitystapa ja työn esittely (planssien sommittelu ja havainnollisuus, esityksen selkeys ja johdonmukaisuus)

ERITYISLAPSET HUOMIOIVA PÄIVÄKOTI TAMPEREEN KISSANMAALLE

Rakeisuus 1: 5000

Esittely

Tampereen Kissanmaalla sijaitsevassa Hippoksen päiväkodissa (Kissanmaankatu 21) toimii erityislasten integroitua päivähoitoyhmiä. Vanhan kosteusvaurioista kärsineen ja toimimattomaksi todetun päiväkotirakennuksen tilalle suunnitellaan uusi toimintaa tukeva päiväkotirakennus.

Suunnittelutyön taustaksi olen perehtynyt erityis päivähoivon historiaan ja tutkinut erityis päivähoivon asettamia tarpeita rakennussuunnittelulle. Tutkimuksen ja analyysin pohjalta on suunniteltu luonnostasoinen päiväkotirakennus, minkä lähtöaineistona on käytetty Hippoksen päiväkodin uudisrakennuksen tarveselvitystä ja voimassaolevaa asemakaavaa.

Suunniteltu päiväkotirakennus on yksikerroksinen ja puurakenteinen. Rakennuksen taittava kattomuoto ja sisätilojen valoisuutta lisäävät kattoyhdyt ovat saaneet inspiraation Kissanmaan nimen historiasta: liveksestä.

Sisätilat muodostavat tiiviin kokonaisuuden helposti hahmotettavista tiloista, joita voidaan liittää toisiinsa tai rajata halutun toiminnon mukaisesti. Puu on rakennuksen teemamateriaali kantavien rakenteiden lisäksi. Puiset julkisivut liittävät rakennuksen ympäröiviin puuverhoiltuihin taloihin ja sisätiloissa puun akustoiset ominaisuudet ja terveysyhdyt luovat miellyttävän päiväkotiympäristön.

Erityislapset ja erityis päivähoito

Jokainen lapsi on erilainen ja kasvaa, kehittyy ja oppii omaan tahtiinsa. Erityislapsella tarkoitetaan lasta, joka tarvitsee jonkinlaista erityistukea omassa kehityksessään. Tuen tarve voi vaihdella elämäntilanteen mukaan tai ne voivat olla pysyviä. Lapsi voi tarvita tukea yleisesti fyysisen, tiedollisen, taidollisen, tunne-elämän tai sosiaalisen kehityksen osa-alueilla.

Lapsen tarpeen mukaan varhaiskasvatukseen voi liittyä myös omat tilansa tarvitsevia tukipalveluita kuten esim. kuntoutusohjaus, terapia ja/tai erityisopetus.

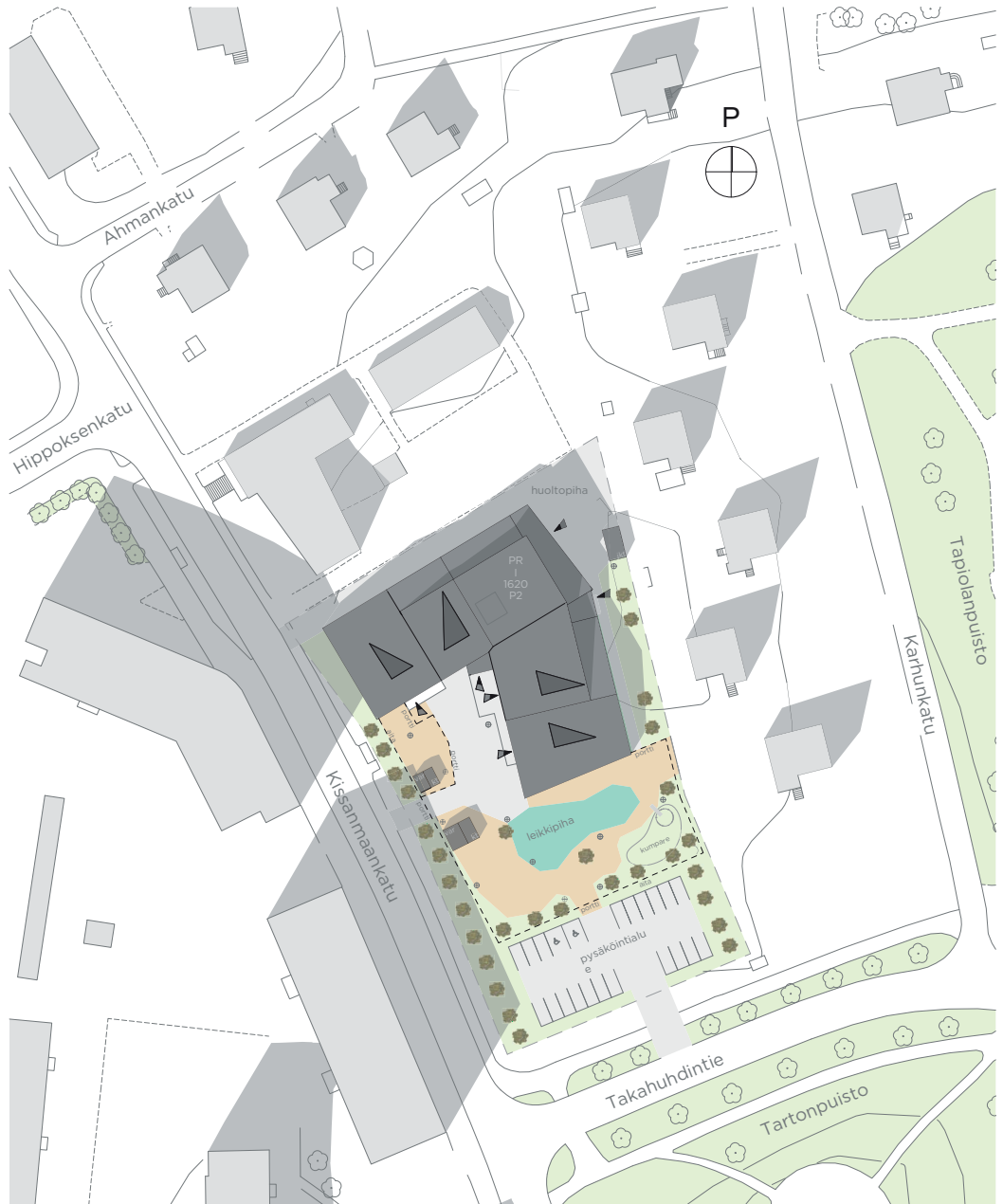
Päiväkotirakennukset suunnitellaan rakennusmääräysten ja varhaiskasvatustilain mukaisesti kaikille sopiviksi toimintaympäristöiksi. Jotta päivähoito olisi päiväkodissa tasa-arvoista, on rakennus suunniteltava erityistarpeet huomioiden. Ympäristön fyysiset ominaisuudet voivat myös tukea tai rajoittaa erityis päivähoivon toimintaa, joten lasten erilaisten tarpeet tulee huomioida pitkälti jo hankkeen alkuvaiheessa ja rakennussuunnittelussa.

Rakennussuunnittelulla voidaan vaikuttaa liikkuemisteisiin, tilojen akustiikkaan ja valaistukseen ja apuvälineiden käytön ja säilytyksen vaatimiin tiloihin. Myös ryhmän muodostusta ja toimintaa ohjaavat käytössä olevat ryhmätilat. Ylimääräisten ärsykkeiden ja levottomuutta aiheuttavien tekijöiden poistaminen tukevat lapsen tarkkaavaisuutta ja keskittymistä.

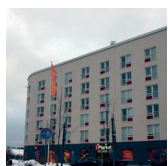
Kissanmaa

Kissanmaa on Tampereella 1950-luvulla syntynyt asuinalue, joka sijaitsee noin kolme kilometriä Tampereen keskustorista itään. Alue muodostuu pääosin 1940- ja 1950-luvulla rakennetuista asuinrakennuksista, joista n. 60% on omakotitaloja.

Kissanmaan nimi on mahdollisesti tullut Kissankorpi-palstanimestä, joka ilmenee 1869 laaditussa kartassa. Pidetään myös mahdollisena, että nimenä Kissanmaa viittaa liveksiin, joita tiedetään esiintyneen alueella runsaasti vielä 1800-luvun lopulla.

Asemapiirustus 1:400

Purettava päiväkotiki ja viereisiä rakennuksia

Havainnekuva Kissanmaankadulta päiväkodille

Ruokasali / Aula

Lasten ruokailu järjestetään päiväkodin ruokasalissa, jolle on varattu suuresta aulatilasta noin 100 m². Ruokasali on varustettu kahdella ruokalinjastolla.

Ruokasali ja sali on erotettu toisistaan taiteovilla, mikä mahdollistaa suuremman tilan luomisen erilaisia tilaisuuksia varten. Aulatilassa sijaitsee tuulikaapin läheisyydessä vierailijoiden vaatesäilytys ja esteetön wc-tila, joka palvelee rakennuksen iitakäyttäjiä.

Taittuva alaslaskettu kattomaailma tekee tilasta mielenkiintoisen. Luonnonvaloa lisäävät suuret pihanpuoleiset ikkunat ja kattolyhty.

Erityispäivähoitoa tukevat tilat

Päiväkoteihin suunnitellaan monitoimitiloja, jotka varustetaan multimediatiloiksi tai tukemaan päiväkodin mahdollista teemaa. Tässä päiväkodissa monitoimitilat palvelevat erityispäivähoitoa tukevin tiloina.

Erityispäivähoitoa tukevat tilat muodostuvat neljästä n. 20 m² tilasta, jotka ovat terapiahuone, fysioterapiatila, apuvälinevarasto ja aistihuone.

Terapiahuoneessa on korkeussäädettävä allas, jossa voidaan antaa allasterapiaa. Terapiahuoneen yhteydessä on esteetön wc-tila, joka toimii allastilan pukuhuoneena.

Fysioterapiatila on yhteydessä apuvälinevarastoon. Varastoon pääsee myös suoraan päiväkodin yleistiloista, jotta eri apuvälineiden käyttöönotto helpottuu eri tilanteissa.

Aistihuone on varustettu erilaisin multisensorista toimintaa tukevin varustein ja sitä voidaan käyttää myös yleisenä multimediatilana.

Havainnekuva ruokasalista

Puu

Rakennuksen teemamateriaalina on puu, jota on käytetty sekä rakenteissa että pintamateriaaleina.

Puulla on havaittu olevan myönteisiä vaikutuksia ihmisen terveyteen. Puumateriaalit tasaavat sisäilman kosteutta ja lämpötilaa ja niillä on antibakteerisia ominaisuuksia. Puulla on ihmisen terveyttä ja mieltä elvyttäviä ominaisuuksia. Puun käyttö kalusteissa ja sisätilojen pinnoissa vähentää stressiä.

Akustiikka

Rakennuksen sisäseinissä on käytetty paljon akustiikkareititettä puuvuolipintaista sisustuslevyä. Tilojen akustiikkaa on tehostettu polyestierihoopaisilla seinäpaneelilla ja akustioilla sisäkatoilla.

Linoleumi

Lattiamateriaalina on linoleumimatto, joka on kulutuskestävä ja luonnonmukainen materiaali. Lattian väri vaihtuu tilan vaihtuessa, mikä helpottaa tilojen hahmottamista. Linoleumi on kulutuskestävyyden lisäksi helposti huolettava ja puhtaana pidettävä materiaali.

Havainnekuva ryhmätalasta

ERITYISLAPSET HUOMIOIVA PÄIVÄKOTI TAMPEREEN KISSANMAALLE

Rakennuksen muoto

Rakennuksen muoto on saanut inspiraation Kissanmaan nimen historiasta: ilveksestä. Vaihutuvat kattokulmat ja ilveksen korvia muistuttavat kattolyhdyt tekevät muodollista ideaa.

Suunniteltu päiväkoti on alueen identiteettiä vahvistava rakennus. Rakennuksen elävä kattomaailma viestii rakennuksen ympäristöstä erottuvasta käyttötarkoituksesta. Katon taattu muoto ja materiaalit liittävät rakennuksen ympäristöönsä: Itsessään mielenkiintoisen kokonaisuuden luova rakennus liittyy ympäröiviin korkeampiin rakennuksiin (baptistiseurakunta ja opiskelija-asuntorakennuksiin), kun taas puujulkisivut liittävät rakennuksen ympäröivään asuinrakennuskantaan.

Julkisivut

Rakennuksen julkisivut ovat pystysuuntaista puupaneelia. Julkisivuja rytmittää vuorottelevat peiterima- ja lomalaudoitus. Julkisivujen puupinnat ovat suojakäsiteltyä kuusta. Paneloinnin alaraja on 300mm maanpinnasta.

Rakennuksen sokkelin pinta on puhtaaksivalettua betonia.

Rakennuksen katto muodostuu eri kulmissa olevista lapeista. Loivien kattolappeiden johdosta katemateriaaliksi on valittu tummanharmaa bitumihuopa, joka kestää veden ja lumen aiheuttaman rasituksen.

Rakennuksen ikkunoiden, ovien ja katon metalliosat on sävytetty katemateriaalin mukaisesti. Julkisivujen suuret ikkunapinnat ovat eristyslasielementtejä. Kotialueiden suuret ikkunat ovat moduulimitoitetaan 20M x 29M.

Sisäänkäyntien katokset ovat kantavilta rakenteeltaan kestopuuta. Katemateriaali on karkaistua ja laminoitua lasia, jonka listat ovat tummanharmaata alumiinia. Valoa läpäisevä materiaali ei varjosta katosten lähellä olevia ryhmä- ja aulatiloja.

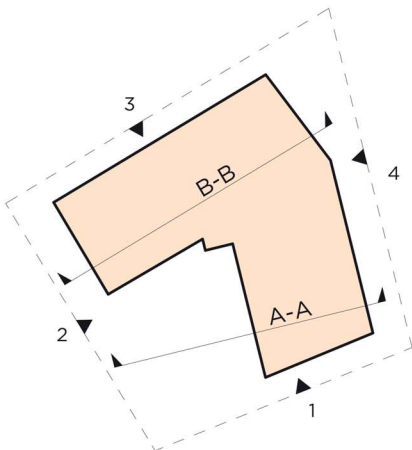
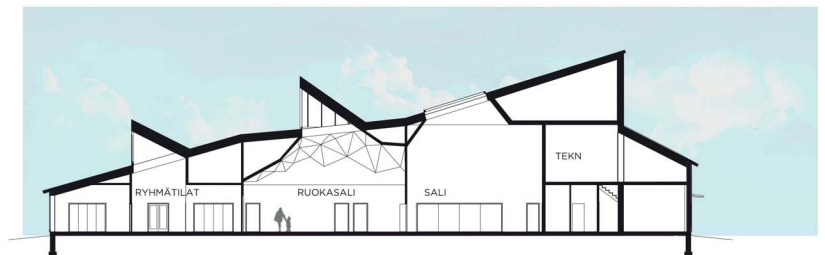
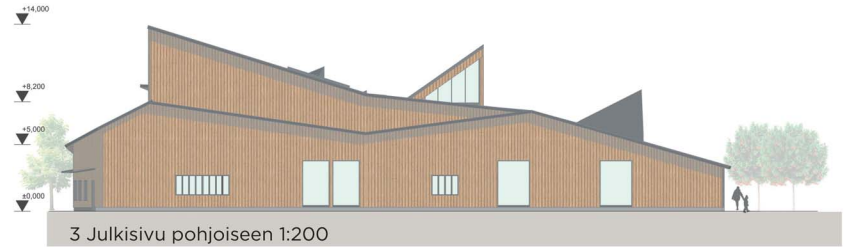
Rakenteet

Rakennuksen alapohjana on maanvarainen betonilaatta, jotta lattiatason ja maanpinnan välinen korkeusero on mahdollisimman pieni.

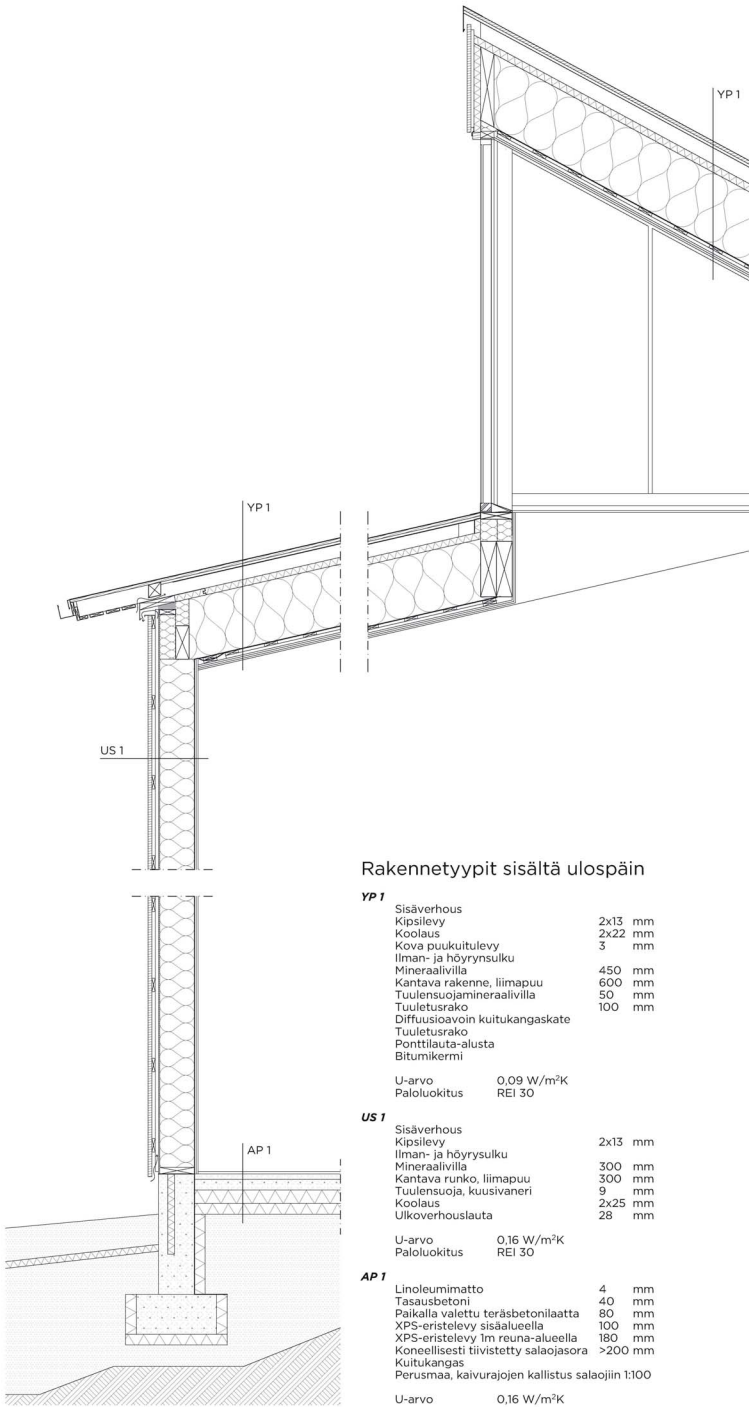
Sisäänkäyntien esteettömyys on ratkaistu kallistetuin betonilaatoin.

Vaihtelevien jännevälien vuoksi rakennuksen kantavat ulkoseinät ja katto muodostuvat kerto-liimapuuelementeistä. Kattolyhdyt ovat oma liimapuuelementinsä.

Ulkoseinien yhteispaksuus on 420mm, joista kantavaa rakennetta on 300mm. Kantavien väliseinien paksuus on 150mm. Katon kantavan rakenteen korkeus on 600mm.

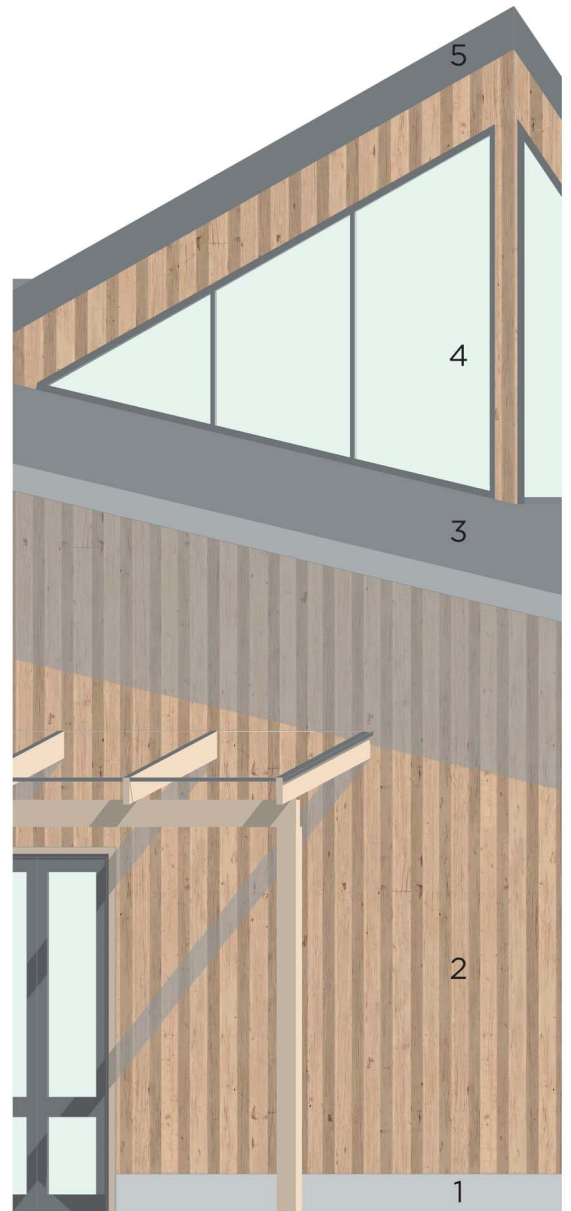
ERITYISLAPSET HUOMIOIVA PÄIVÄKOTI TAMPEREEN KISSANMAALLE

Rakenneleikkaus 1:20

Rakennetyypit sisältä ulospäin

YP 1	
Sisäverhous	
Kipsilevy	2x13 mm
Koolaus	2x22 mm
Kova puukuitulevy	3 mm
Ilman- ja höyrynsulku	
Mineraalivilla	450 mm
Kantava rakenne, liimapuu	600 mm
Tuulensuojamineraalivilla	50 mm
Tuuletusrako	100 mm
Diffuusioavoin kuitukangaskate	
Tuuletusrako	
Ponttilauta-alusta	
Bitumikermi	
U-arvo	0,09 W/m ² K
Paloluokitus	REI 30
US 1	
Sisäverhous	
Kipsilevy	2x13 mm
Ilman- ja höyrynsulku	
Mineraalivilla	300 mm
Kantava runko, liimapuu	300 mm
Tuulensuoja, kuusivaneri	9 mm
Koolaus	2x25 mm
Ulkoverhouslauta	28 mm
U-arvo	0,16 W/m ² K
Paloluokitus	REI 30
AP 1	
Linoleumimatto	4 mm
Tasausbetoni	40 mm
Paikalla valettu teräsbetonilaatta	80 mm
XPS-eristelevy sisäalueella	100 mm
XPS-eristelevy lm reuna-alueella	180 mm
Koneellisesti tiivistetty salaojasora	>200 mm
Kuitukangas	
Perusmaa, kaivurajojen kallistus salaojiin 1:100	
U-arvo	0,16 W/m ² K

Julkisivuote 1:20

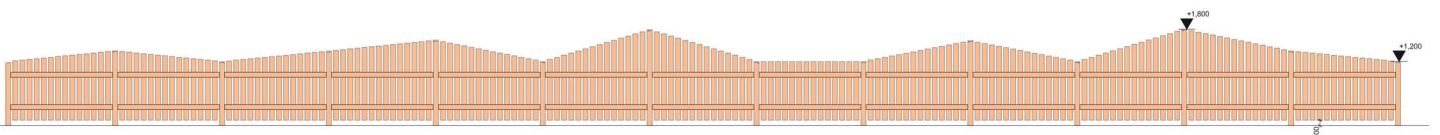
- 1 Sokkeli: puhtaaksi valettu betoni
- 2 Lomalauta: suojakäsittely kuusipaneeli
- 3 Kate: tummanharmaa bitumikermi
- 4 Lasi
- 5 Pelti: pulverimaalattu tummanharmaa

Aita

Leikkipihoja ympäröi puurakenteinen aita.

Aidan ylälinjan korkeus vaihtelee rakennuksen tahtuvan katon tavoin. Aidan suunnittelussa on huomioitu 1200 mm vähimmäiskorkeus ja yläreunan alle 45 mm rako. Maanpinnan ja aidan välin jäävä rako on korkeintaan 100 mm.

Aidan tolpat ovat painekyllästettyä puuta ja ne on kiinnitetty betoniperustukseen. Pystylaudat ja vaakasoivot on maalattu leveiltä sivuilta oranssiksi ja lyhyiltä tummanharmaaksi.

Aidan periaatepiirustus 1:50

Metropolia Ammattikorkeakoulu, rakennusarkkitehtuuri 2018
OPINNÄYTETYÖ: Erityislapset huomioiva päiväkoti Tampereen
Kissanmaalle
TEKIJÄ: Antti Väisänen

Tampereen Kissanmaalle rakennetaan päiväkoti, jossa toimii integroituja päivähoitoryhmiä. Opinnäytetyössä olen tutkinut millainen on erityislapset huomioiva päiväkoti ja millä keinoin rakennussuunnittelulla voidaan tukea erityispäivähoitoa. Tuloksena on arkkitehtonisesti mielenkiintoinen päiväkotirakennus, joka sisältää erilaisia lapsen kehityksen tukemista mahdollistavia tiloja.

Opinnäytetyöseminaari 2. ja 3.5.2018
Metropolian Bulevardin toimipiste.
Juhlasali.

 Metropolia